

ΕΤΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

(1866—1867)

ΕΘΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Ἐκδιδόμενον τὴν πρώτην καὶ δεκάτην ἕκτην ἐκάστου μηνός,

ὑπὸ

Ἀλεξάνδρου Γ. Σκαλίδου.

15^η Σεπτεμβρίου 1867. || Φυλλάδιον 72.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.

Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ. Μυστήριον. — ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ. Ἰωάννης Παῦλος Μαρίας. — ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ. Ἡ Βοηθή. — ΠΟΙΗΣΕΙΣ. Μαγδαληνή. — Τὰ γυναικόπαιδα. — Πίναξ τῶν περιεχομένων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.

Ο ΚΟΜΗΣ ΤΟΥ ΜΟΝΤΕΧΡΙΣΤΟΥ.

ΤΙΜΗ ΕΤΗΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ.

Ἐν Ἑλλάδι	δραχ. 6.	Μετὰ παραρτήματος	δραχ. 12.
Ἐν Τουρκίᾳ	φράγ. 8.	• • • • •	φράγ. 16.
Ἐν Μολδοβλαχίᾳ . .	φλωρ. 1.	• • • • •	φλωρ. 2.

ΔΟΗΝΗΣ.

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
ΑΓΓ. ΚΑΝΑΡΙΩΤΟΥ.

|| ΟΔΟΣ ΧΡΥΣΟΣΠΗΛΑΙΩΤΙΣΣΗΣ,
ΑΡΙΘ. 14.

1867.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ.

ΟΙ προμηθεύοντες 5 συνδρομητάς εις τὴν Ἐθνικὴν Βιβλιοθήκην προπληρώνοντας τὴν ἑτησίαν συνδρομὴν των λαμβάνουσιν ἐπὶ ἓν ἔτος αὐτὴν δωρεάν.

ΟΙ ἀλλάσσοντες διαμονὴν συνδρομηταὶ ὀφείλουσι νὰ εἰδοποιῶσιν ἐγγράφως τὴν διεύθυνσιν περὶ τούτου, ἵνα γνωρίζῃ ποῦ πρέπει νὰ στέλλῃ τὰ φυλλάδια· εἰ δὲ μὴ τὰ ἀπολεσθέντα ἀναπληροῦνται ἀντὶ λεπτῶν 50 ἕκαστον.

ΟΥΔΕΙΣ τῶν ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις γίνεται συνδρομητῆς, ἀν δὲν πέμψῃ συγχρόνως τῇ αἰτήσῃ καὶ τὸ ποσὸν τῆς ἑτησίας συνδρομῆς.

ΠΑΣΑ ἐπιστολὴ μὴ ἀπηλλαγμένη ταχυδρομικῶν τελῶν εἶναι ἀπαράδεκτος.

Αἱ ἐπιστολαὶ ἐπιγράφονται οὕτω :

Πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τοῦ περιοδ. συγγράμ. « Ἐθνικὴ Βιβλιοθήκη. »
Εἰς Ἀθήνας.

Αἱ περιέχουσαι χρήματα ἐπιστολαὶ πρέπει νὰ στέλλωνται ἐπὶ συστάσει.

Τὸ πρῶτον ἔτος τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης πωλεῖται
ἀντὶ δραχ. 6.



ΕΤΟΣ Β'. ΦΥΛΛΑΔ. 72. 15 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1867.

Η Β Ο Η Μ Η.

Ἐπεισόδιον τοῦ βίου Ἀγγλου ἀξιωματικοῦ.

(Συνέχεια ἴδε ἀριθ. 71).

Προσεφέρθη νὰ ὀδηγήσω τὸν στρατιώτην μετὰ τῆς δυστυχοῦς δεσμώτιδος εἰς γόνδολαν, διὰ νὰ τοὺς ἀποσπάσω ὅσον τὸ δυνατόν ταχύτερον ἀπὸ τὰ βλέμματα τοῦ πλήθους. Ἄμα εἰσῆλθομεν εἰς τὴν λέμβον, ἀντὶ νὰ καθῆσθαι, ἔπεσεν ἐπὶ τοῦ τάπητος, καὶ τὴν ἤκουσα κλαίουσαν. Ἐλυπούμην διότι μετεχειρίσθην μέσον τοσοῦτον βίαιον διὰ νὰ τὴν ἀπαλλάξω ἀπὸ τὴν μανίαν τοῦ τυράννου της, καὶ προσέφερα νέον δῶρον εἰς τὸν στρατιώτην διὰ νὰ τὸν πείσω νὰ ἀποβιβάσθῃ εἰς τὴν διώρυγα τοῦ Reggio, καὶ νὰ ἀφήσῃ τὴν βοημὴν ἐλευθέραν.

— Εἶναι πολὺ ἀργά, μοι εἶπεν. Ἐκατοντάδες ἀνθρώπων με εἶδον νὰ τὴν λαμβάνω ἐκ τοῦ βραχίονος διὰ νὰ τὴν ὀδηγήσω εἰς τὴν Ζέκκαν. Ἀῦριον, θὰ με κατηγορήσωσιν ὅτι παρέβην τὸ καθῆκόν μου. Ἀῦριον πρέπει νὰ παρουσιασθῇ εἰς τοὺς δικαστάς, οἱ ὅποιοι ἴσως τὴν στείλουν νὰ ἐργασθῇ εἰς τὰ μεταλλεῖα.

Χάριν προφυλάξεως, ἀπεφάσισα τοῦλάχιστον νὰ κρατήσω τὸ ἐγχειρίδιον τὸ ὁποῖον εἶχον ἀρπάσει. Ἐν τῇ σιωπῇ, ἐν τῷ σκότει ψυχρᾷ φυλακῆς, ἐν παραφορᾷ ἀπελπισίας, ἡ ἀτυχῆς ἡδύνατο νὰ τὸ στρέψῃ καθ' ἑαυτῆς. Τὰ χρήματα τὰ ὁποῖα ὁ Αὐστριακὸς δὲν ἠθέλησε νὰ τὰ δεχθῇ διὰ νὰ τὴν ἀφήσῃ νὰ δραπετεύσῃ, τὰ εἰδέχθη διὰ νὰ τῇ προμηθεύσῃ τροφίμα καὶ σκέπασμα, καὶ ἡ Φραντσέτα (οὕτως ἔκαλεῖτο), ἀκούουσα με συσταίνοντα αὐτὴν εἰς τὸν στρατιώτην, ἔλαβε τὴν χεῖρά μου καὶ τὴν ἐκάλυψε με φιλήματα.

Ἐν τῇ αἰφνιδίᾳ ἐκείνῃ ἐκδηλώσει τῆς δυστυχοῦς ἥτις ἔκειτο πρὸ τῶν ποδῶν μου ὑπῆρχεν ἀγνωστὸν κίνημα ἐνστικτικόν, ὁμοίον μὲ κυνὸς εὐγνώμονος ὄστις, διὰ τῶν ἀφῶνων θωπειῶν του, δεικνύει τὴν ἀφοσίωσίν του.

Ἀφοῦ εἶδον τὴν νέαν δεσμώτιδα ἐμπεπιστευμένην εἰς τὴν φύλαξιν ἐλητῆρος αὐστριακοῦ, ὅστις ὠμοιάζε μὲ Γολιάθ τῆς Κίνας, καὶ ἀπέπνεεν ὀσμὴν ὁμοίαν καπνοπωλείου, κατέβην πάλιν ἐπὶ γονδῶν, καὶ μετέβην νὰ εὔρω τὸν Βύρωναν. Ἠλπίζα νὰ εὔρω παρ' αὐτῷ εὐγενεῖς τινας Βενετοὺς παρ' ὧν νὰ ἐπιτύχω τὴν ἀπε-

λευθέρωσιν τῆς Φραντσέτας. Ἐκτός τούτου, πρέπει νὰ τὸ ὁμολογήσω, ἤμην πολὺ εὐχαριστημένος διότι εἶχα καὶ ἐγὼ ἐν συμβάν νὰ διηγηθῶ εἰς τὸν ἐνδοξὸν ποιητὴν ὅστις τοσαῦτα ἄλλα μοι διηγήθη.

— Ἐ! πῶς; ἀνέκραξεν ὁ Βύρων, ἀφοῦ ἤκουσε τὴν διήγησίν μου, μὴ σχοινοβάτις... βοήμη ὡραία ὡς οὐρί, καθαρὰ ὡς Λουκρητία, σύρουσα ἐγχειρίδιον ἐκ τῆς ζώνης τῆς διὰ νὰ δολοφονήσῃ τὸν πατέρα τῆς ἐνώπιον συναθροίσεως λεμβούχων. Ὁχι, φίλτατέ μου φίλε, τοιαῦτα σκηναί εἰς τὴν Πλατείαν δὲν φαίνονται. Ὁμολογήσατε ὅτι πολὺ ἐωρτάσατε τὴν ἐορτὴν τοῦ Ἁγίου Στεφάνου, ὅτι ὠνειρεύθητε τὸ δραματικὸν τοῦτο ἐπεισόδιον, καὶ ὅτι θέλετε νὰ δοκιμάσετε τὴν εὐπιστίαν μου.

Διὰ νὰ δώσω τέρμα εἰς τοὺς σαρκασμούς του, τῷ ἐδειξά τὸ ὄπλον τὸ ὁποῖον ἤρπασα ἀπὸ τὴν Φραντσέταν. Ἦτο λεπίς βραχεῖα, ἀμαυρὰ, καὶ τεθειμένη ἐντὸς λαβῆς ὀστέϊνης εἰς τὴν κορυφὴν τῆς ὁποίας ἐστιλβεν ἀνθράξ. Λεπίς καὶ λαβὴ ἐμαρτύρουν ἐργασίαν ἐργάτου ὑπομονητικοῦ ἀλλὰ πρωτοπεύρου.

Ὁ Βύρων ἠγάπα τὰ σπάνια ὄπλα. Ἐξέτασε λεπτομερῶς τὸ προκειμένον καὶ τὸ ὠσφράνθη· ἀπέφερεν ὁσμὴν ὁμοίαν κροταλίου ὄφως.

— Εἰπέτε μοι, μὲ ἠρώτησεν, εἰς ποῖον ἐργαστήριον ὄπλοποιοῦ ἠγοράσατε τὸ ἐγχειρίδιον τοῦτο· διότι ἐπιθυμῶ πολὺ νὰ ἀποκτήσω ἐν παρόμοιον. Ἀφότου ἀνεχώρησα ἀπὸ τὴν Ἀνατολὴν δὲν εἶδον τοιαύτην λεπίδα.

— Τὸ στυλέτον, τῷ ἀπεκρίθη, εἶναι τῆς Φραντσέτας. Σὰς παρακαλῶ, ἐλάτε αὔριον μαζὴ μου εἰς τὴν Ζέκκαν, διὰ νὰ μὲ βοηθήσετε νὰ ἐξαγάγω ἀπὸ τὴν φυλακὴν τὴν ταλαίπωρον ταύτην, καὶ νὰ τὴν λυτρώσω ἀπὸ τὰς κτηνωδίας τοῦ ἀποτροπαίου πατρός της.

Ὁ Βύρων μὲ ὑπεσχέθη ὄχι μόνον νὰ μὲ συνοδεύσῃ ἀλλὰ καὶ νὰ λάβῃ μεθ' ἐαυτοῦ δικηγόρον τινὰ διακεκριμένον.

Τὴν μεσημβρίαν τῆς ἐπιούσης, ὥραν τῆς συνεδριάσεως, εἰσῆλθόμεν εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ δικαστηρίου. Ἐκεῖ ἦτο ὁ κλητὴρ καὶ ὁ στρατιώτης, καὶ ὁ δικαστικὸς ἀρχων, ἐνδεδυμένοι τὴν μέλαιναν τήβεννόν του, ἐκάθητο πρὸς δέσμης ἐγγράφων. Ἀλλ' οὐδαμῶς ἐφαίνετο ἡ φυλακισμένη.

Ὁ Βύρων διεβράγη γελῶν· ἐγὼ ἐθορυβήθη. Ὁ συνοδεύων ἡμᾶς δικηγόρος ἠρώτησε τὸν κλητῆρα ὅστις διηγήθη ὅτι τὴν προτεραίαν ἡ Φραντσέτα ἐκλείσθη εἰς κελλίοντι, ὅτι συμφῶνως μὲ τὰς παραγγελίας μου τῇ παρέσχον στρωμνὴν, σκέπασμα, τροφήν καὶ λυχνίαν σιδηρᾶν. Δὲν κατεκλίθη εἰς τὴν κλίνην της, δὲν ἤγγισε κανὲν τρόφιμον, καὶ ἐδραπέτευσε διὰ τῆς ἑτενῆς ὀπῆς τοῦ κελλίου της. Ἐπὶ τῶν θραυσθεῖσων ὑέλων τοῦ παραθύρου ἐκείνου διεκρίνοντο ἀκόμη ἴχνη αἵματος. Ἀλλὰ πῶς ἠδυνήθη νὰ διαφύγῃ; Τί ἀπέγινε; Τὸ κελλίον της ἦτο εἰς τὸν τρίτον ὄροφον, δηλαδὴ εἰς τὴν στέγην τῆς Ζέκκας. Ἐπρεπε λοιπὸν ἐκ τοῦ ὕψους ἐκείνου νὰ πέσῃ εἰς τὴν διώρυγα.

Ὁ Βύρων ὠμυεν ὅτι ἦτο ἀδύνατον, καὶ οἱ στρατιῶται ἐβεβαίουν ὅτι πίπτων τις εἰς τὸ ὕδωρ, τὴν νύκτα καὶ μὲ τὸσον ψύχος, ἀπέθνησκεν ἀναμφιβόλως.

Τὸ βέβαιον ἦτο ὅτι εἶχε γίνε ἀφαντος, καὶ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον μὲ παρηγόρησε διὰ τὴν ἐξαφάνισίν της ἦτο ὁ ἄγριος σχοινοβάτης ἐλθὼν εἰς τὸ δικαστήριον διὰ νὰ ζητήσῃ τὴν θυγατέρα του. Λοιπὸν, δὲν ἦτο πλέον εἰς τὴν κατοχὴν του.

Μετὰ τὸ παράδοξον ἐκεῖνο συμβάν φοβηθεῖς τοὺς σαρκασμούς τοῦ Βύρωνος ἦλθον εἰς τὴν οἰκίαν μου καὶ ἀφέθη ἐλευθέρως εἰς τὰς σκέψεις μου. Πάντοτε εἶχον ζωηρὰν συμπάθειαν πρὸς τὴν φυλὴν τῶν βοημῶν, τὴν νομαδικὴν καὶ πάσχουσαν ταύτην φυλὴν, ἥτις διαιωνίζεται εἰς ὅλας τὰς χώρας, ὡς ἡ φυλὴ τῶν Ἰουδαίων. Ἐπεθύμουν νὰ ἐπανιδῶ τὴν Φραντσέταν, ὄχι μόνον διότι ἦτο τοσοῦτον χαρίεσσα καὶ τοσοῦτον ὡραία, ὄχι μόνον διότι ἡ θέσις της διήγειρε τὸ ἐνδιαφέρον μου, ἀλλὰ διότι ἐπεθύμουν νὰ τὴν ἐρωτήσω περὶ τῶν ἠθῶν τοῦ λαοῦ της καὶ τῶν ἐθίμων τοῦ πλάνητος βίου του.

Τὴν ἑσπέραν, διέταξα τὸν ὑπρέτην μου νὰ ἀνάψῃ, πρὶν ἀποσυρθῆ, μεγάλην πυράν. Ἦμην εἰς ἀπερίγραπτον νευρικὴν κατάστασιν, εἰς εἶδός τι ὑπνοβασίας. Ἔσυρα τὰ παραπετάσματα, τῆς κλίνης μου, διὰ νὰ δυνηθῶ, ἐν τῇ αὐπνίᾳ μου, νὰ τέρψω τὴν ὄρασί μου ἀπὸ τὰς λάμπεις τῆς ἐστίας μου καὶ τὰ τοιχοκολλημένα χαρτία τοῦ δωματίου μου. Δέκα βήματα μακρὰν τῆς κλίνης μου ἦτο τρά-

πεζα ἐφ' ἧς πρὶν κατακλιθῶ, ἀπέθεσα τὸ ἐγχειρίδιον τῆς Φραντσέτας.

Ἡ νύξ ἦτο ψυχρὰ ὡς νύξ τῶν βορείων χωρῶν, ὁ ἀνεμὸς ἐμυκάτο καὶ ἐρρίπτετο κρύδας πάχνης κατὰ τῶν παραθύρων μου στενάζων ὡς ψυχὴ βασανιζομένη. Πᾶν ἀντικείμενον ἐλάμβανεν ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμούς μου σχῆμα παράδοξον· πᾶς ἦχος ἐδόμιζεν εἰς τὰ ὠτά μου ὡς ἦχος κακοῦ οἴωνου. Ἐπεθύμουν νὰ ἤκουα τοῦλάχιστον ἄσμα γρύλλου εἰς τὴν ἐστίαν μου, διὰ νὰ ἠσθανόμην ὅτι ὑπῆρχεν ὄν τι ζῶν πλησίον μου. Ἐνῶ ἔκαμνα τὴν σκέψιν ταύτην, αἴφνης εἶδον ἀντανακλωμένην ἐπὶ καθρέπτου τεθειμένου κατέναντι τῆς κλίνης μου, μορφὴν ἀνθρωπίνην.

Δὲν εἶμαι ἐξ ἐκείνων οἵτινες μυκτηρίζουσι τὰς ὑπερφυσικὰς ἐμφανίσεις καὶ τὰς δημώδεις ἐντυπώσεις αἴτινες, κατὰ τοὺς φιλοσόφους, εἶναι εὐθήεις δεισιδαιμοναί. Ἐξ ἐναντίας, πιστεύω ὅτι ὁ φόβος εἶναι ἀρχὴ σοφίας, καὶ ἐκεῖνος ὅστις μυκτηρίζει τὴν ἀνατροπὴν τοῦ ἄλατος ἐπὶ τραπέζης δύναται παίζων νὰ ἀνατρέψῃ ναόν. Δὲν λέγω τοῦτο διὰ νὰ δικαιολογήσω τὴν ἀδυναμίαν μου· ὄχι, δὲν ἐρυθριῶ νὰ ὁμολογήσω ὅτι βλέπων διερχομένην σκιὰν ἀνθρωπίνην ἐπὶ τοῦ κατόπτρου κατελήφθη ὑπὸ τρόμου. Ἐν τούτοις ἡ πρώτη ἐκείνη ἐντύπωσις ὑπῆρξε βραχεῖα· μετὰ παρέλευσιν δὲ δευτερολέπτων τινῶν ἐπανεῦρον τὴν παρουσίαν τοῦ πνεύματος μου. Ἐρμησα πρὸς τὴν τράπεζαν ἐπὶ τῆς ὁποίας εἶχον θέσει τὸ ἐγχειρίδιον τῆς Φραντσέτας.

Τὸ ἐγχειρίδιον εἶχε γίνε ἀφαντον.

Ἦτο ἡδὴ καταφανὲς ὅτι εἰσῆλθέ τις εἰς τὸ δωμάτιόν μου, καὶ πιθανῶς μὲ σκοπὸν ἐνοχον. Ἐλαβα ἀπὸ ἐρμάριόν τι δύο πιστόλια τοῦ θυλακίου ἐντελῶς γεμισμένα, καὶ κατεκλίθη ἔκ νέου, θέσας αὐτὰ πλησίον μου. Ἀντὶ νὰ ζητήσω ὀπισθεν τῶν παραπετασμάτων τὸν κλέπτην ἢ τὸν φονέα, τὸν περιέμεινα ἡσύχως· ἡ ἀταραξία μου ἠδύνατο νὰ τὸν ἐνθαρρύνῃ, καὶ ἐὰν ἐπροχώρει πρὸς ἐμὲ, θὰ ἐλάμβανε τὴν δικαίαν τιμωρίαν τῆς κακουργίας του.

Ἐμεινα λοιπὸν ἀκίνητος, τοὺς ὀφθαλμούς ἔχων ἀμετατρέπτως προσηλωμένους ἐπὶ τοῦ καθρέπτου, ὅπου ἐνόμιζα ὅτι θὰ ἔβλεπα ἀντανακλωμένην καὶ πάλιν τὴν μορφὴν ἥτις πρὸ μίας στιγμῆς μὲ συνε-

κίνησε τοσοῦτον· ἀλλὰ δὲν ἐφάνη πλέον. Αἴφνης ἐνόμισα ὅτι ἤκουσα πλησίον μου ἦχον ὁμοῖον μὲ ἀναπνοῆν, ἔπειτα στεναγμὸν, βαθὺν στεναγμὸν. Ἡ ὑπομονή μου ἐξηντλήθη, ἐξέτεινα τὴν χεῖρα διὰ νὰ δράξω ἐν πιστόλιον καὶ νὰ πυροβολήσω.

Τὰ πιστόλια εἶχον γίνε ἀφαντα.

Δίκαιε Θεέ! ἤμην παράφρων, ἡ παραδεδωμένος ἀνυπεράσπιστος εἰς θανάσιμον κίνδυνον; Τί νὰ κάμω; Δὲν ἔμενε πλέον εἰμὴ νὰ περιμένω ἐν σιωπῇ τὴν τύχην μου καὶ νὰ συστήσω τὴν ψυχὴν μου εἰς τὸν Θεόν.

Παρήλθον στιγμαὶ τινες, στιγμαὶ μακρὰι ὡς ὥραι· εἰς τὸ ἐμπροσθεν μέρος τῆς κλίνης μου ἤκουσα διακεκριμένως τακτικὴν ἀναπνοῆν, ἔφερα τὴν χεῖρα πρὸς ἐκεῖνο τὸ μέρος καὶ ἡ χεὶρ μου ἤγγισε δέρμα ψυχρὸν τὸ ὁποῖον μὲ ἔκαμε νὰ φρίξω.

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν, εἰς τὴν λάμψεν νέας σπινθηροβολίας τῆς ἐστίας μου, διέκρινα γυναῖκα καθημένην ἐπὶ τοῦ βάρθρου τῆς κλίνης μου, γυναῖκα ἐνδεδυμένην ἐνδυμασίαν βενετικὴν.

Ἦτο ἡ Φραντσέτα.

Τὸ κίνημα τὸ ὁποῖον ἔκαμα διὰ νὰ ἐκτείνω τοὺς βραχίονάς μου πρὸς αὐτὴν ἐμαρτύρει τὴν χαρὰν τὴν ὁποίαν ἠσθάνθη ἐπανιδῶν αὐτήν.

— Μὴ μὲ πλησιάζετε! ἀνέκραξε πάλουσα τὸ ἐγχειρίδιόν της καὶ μὲ ὕφος ἐπίσης ἀποφασιστικὸν ὡς τὸ ἐπὶ τῆς Πλατείας· πιστεύετε ὅτι θὰ ἤμην ἐδῶ ἐὰν δὲν ἤμην εἰς κατάστασιν νὰ ὑπερασπισθῶ; Μεῖνατε εἰς τὴν κλίνην σας· ἡ νύξ εἶναι ψυχρὰ ὡς ἐὰν τὴν ἐπλασεν ὁ ἄνθρωπος. Αὔριον τὸ ἔδαφος θὰ ἦναι κεκαλυμμένον ὑπὸ χιόνος. Ἀλλὰ, εὐλογητὸς ὁ Θεός! ἐδῶ ἔχομεν καλὸν καταφύγιον. Ἐὰν τὸ ἐπιτρέπετε θὰ ῥίψω ἀκόμη ξύλα εἰς τὸ πῦρ, ἔπειτα θὰ ἐπανέλθω νὰ καθήσω ἐδῶ καὶ θὰ σᾶς εἰπῶ ὅσα ὀφείλω νὰ σᾶς εἰπῶ, διότι μὲ συνεκινήσατε ἐνεκα τῆς ἀγαθότητός σας καὶ ἐκερδήσατε τὴν ἐμπιστοσύνην μου.

— Σπεύσατε λοιπὸν, σπεύσατε λοιπὸν, τῇ ἀπεκρίθη· ἔχω πολλὰ νὰ σᾶς ἐρωτήσω καὶ καταφλέγομαι νὰ μάθω πῶς ἐδραπετεύσατε τὴν παρελθούσαν νύκτα καὶ πῶς εἰσεχωρήσατε μέχρις ἐδῶ.

— Χάρις εἰς τὴν ἀπροσεξίαν τοῦ ὑπη-

ρέτου σας, μοι είπε, δὲν ἦτο δύσκολον νὰ εἰσέλθω εἰς τὸ οἶκμά σας, καὶ χάρις εἰς τὴν ἰδικήν σας, ἠδυνήθην νὰ ἐπανακτῆσω τὸ ἐγχειρίδιον τοῦτο ἐκ τῆς τραπέζης ὅπου τὸ ἀπεθέσατε. Ἐλθα διὰ νὰ τὸ ζητήσω, διότι πρὶν ἐξημερώσῃ θὰ ἀναχωρήσω ἀπὸ τὴν Βενετίαν. Πλοῖόν τι ἀναχωρεῖ διὰ τὴν Φιούμαν· ἐκεῖθεν θὰ ἐπανεέλθω εἰς τὴν πατρίδα μου τῇ βοήθειά τῶν συμπατριωτῶν μου τοὺς ὁποίους θὰ εὐρῶ εἰς τὰ πλείστα χωρία τῆς Ἰτρίας καὶ τῆς Δαλματίας. Ἀλλὰ δὲν ἠδυνάμην νὰ ἀναχωρήσω χωρὶς αὐτὸ τὸ στυλέτον. Ὄχι, ὄχι, δὲν ἠδυνάμην νὰ τὸ ἀποχωρισθῶ· τὸ ἐγχειρίδιον τοῦτο εἶναι τὸ μόνον κτῆμά μου ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, τὸ στήριγμά μου ἐν κινδύνοις, ὁ φίλος μου ἐν ἀπελπισίᾳ, εἶναι δῶρον τῆς θανούσης μητρός μου· βλέπετε λοιπὸν, Ἐκλαμπρότατε, ὅτι δὲν δύναμαι νὰ ἐγκαταλείψω τὴν Βενετίαν χωρὶς νὰ τὸ ἐπανακτῆσω.

— Θὰ ἦτο ἀξίεραστον ἐκ μέρους σας, Φραντσέτα, νὰ εἰπῆτε ἐπίσης ὅτι δὲν ἠθέλετε νὰ μακρυνθῆτε τῆς πόλεως ταύτης χωρὶς νὰ ἐπανίδετε ἐκεῖνον ὅστις ἠσθάνθη πρὸς ὑμᾶς ζῶσαν συμπαθειαν.

— Διατί νὰ χάνω τὸν καιρὸν εἰς φιλοφρονήσεις ματαίας; Θὰ σὰς εὐγνωμονῶ ἐάν μὲ εἰπῆτε τί συνέβη σήμερον εἰς τὴν ἀστυνομίαν, ἐάν μὲ νομίζωσι πνιγεῖσαν, καὶ ποίας ἀπειλᾶς ἐξέφερον ὁ πατήρ μου;

Τῇ διηγήθην τὴν εἰς τὸ δικαστήριον ἐπίσκεψίν μου καὶ τῇ παρέστησα τὴν λύσσαν τοῦ βαρβάρου σχοινοβάτου, ὅστις ἀπηλπίσθη πρὸ πάντων ὄχι διότι ἔχασε τὴν θυγατέρα του, ἀλλὰ τὴν χορευτρίαν του.

— Εἶθε ὀξυδερκής, ἀπεκρίθη σχεδὸν γελῶσα ἡ Φραντσέτα· ἡ θυγάτηρ του δὲν εἶναι τίποτε δι' αὐτόν· ὄχι μόνον δὲν μὲ ἀγαπᾷ, ἀλλὰ καὶ μὲ μισεῖ· καὶ ἐγὼ τὸν μισῶ ἐπίσης, ὁ Θεὸς νὰ μὲ συγχωρήσῃ! ἀλλὰ τὸ αἷμα τῆς μητρός μου εἶναι εἰς τὰς χεῖράς του.

— Roverina! ἐπιθύρισα μετὰ βαθείας συμπαθείας.

— Ὁ πίθηξ, ἐπανελάβεν ἡ βοημῆ, ὁ κύων καὶ ἐγὼ, ἐκερδίσαμεν δι' αὐτὸν διακόσια σκούδα εἰς τὴν πανήγυριν τῆς Τεργέστης, ἠλπίζε νὰ κάμῃ τὴν αὐτὴν συγκομιδὴν εἰς Βενετίαν. Ἐπιτετα ἐμέλλομεν νὰ ὑπάγωμεν εἰς Μιλάνον, καὶ ἐκεῖθεν νὰ ἐπιστρέψωμεν διὰ τοῦ Τυρόλου καὶ τῆς

Στυρίας εἰς τὴν πατρίδα μας. Ἀλλὰ δὲν ἠδυνάμην νὰ μείνω ἐπὶ πλέον μετ' αὐτοῦ, καὶ σὰς εὐχαριστῶ, Ἐκλαμπρότατε, διότι μὲ ἐλυτρώσατε ἀπὸ ἐν ἐγκλημα. Ἐκτὸς τούτου, νομίζω ὅτι ὁ Φριδζίν δὲν θὰ μὲ τὸ συνεχώρει.

— Καὶ τίς εἶναι αὐτὸς ὁ Φριδζίν;

— Εἶναι ὁ ἐρωμένος μου, καὶ μετ' ὀλίγον σύζυγός μου, ἐάν δυνθῶ νὰ φθάσω εἰς τὸ τέμμα τοῦ ταξειδίου μου. Εἶμεθα βοημοί, Ἐκλαμπρότατε, Ἀθίγγανοι, ὡς λέγουσιν οἱ Οὐγγροί, οἵτινες μᾶς δίδουσιν ὄνομα καὶ μᾶς ἀνοῦνται ἄτυλον. Ἐγεννήθην εἰς Βρενίγγ, ἐντὸς σπηλαίου πλησίον τοῦ Κρενίτς, ὅπου μέγας ἀριθμὸς ἀνθρώπων τῆς φυλῆς μας καταγίνονται εἰς τὰ αὐτοκρατορικὰ μεταλλεῖα.

— Καὶ ὁ Φριδζίν εἶναι ἐπίσης μεταλλωρύχος;

— Ὄχι, δὲν ἔχει τόσην εὐτυχίαν. Διὰ νὰ γίνῃ τις δεκτὸς ὡς ἐργάτης εἰς τὰ χρυσορυχεῖα, πρέπει νὰ ἦναι ὑποτελὴς μεγιστάνος τινος τῆς Οὐγγρίας. Ὁ Φριδζίν εἶναι πτωχὸς ὄρφανός ἐργαζόμενος εἰς τὰ ὑλοποιεῖα τοῦ Βρενίγγ. Διήλθομεν ὁμοῦ τὴν παιδικὴν μας ἡλικίαν, ἀπηλαύσαμεν ὁμοῦ τὰ δῶρα τὰ ὅποια ἡ Πρόνοια προσφέρει εἰς τοὺς πτωχοὺς ὡς καὶ εἰς τοὺς πλουσίους, τὸν κυανοῦν οὐρανὸν, τὰ διαυγῆ ὕδατα, τὰ ὄρη, τὰ ἄνθη καὶ τὰς ὠραίας ἡμέρας τοῦ ἔαρος. Αὐξάνοντες ἐν ταῖς ἐργασίαις καὶ ταῖς ἀγωνίαις τῆς ζωῆς ἠγαπήθημεν, ὡς οἱ κλάδοι τοῦ αὐτοῦ δένδρου ἀνθίζουσι συγχρόνως. Τὸν ἀγαπῶ περιπαθῶς καὶ τῷ ἐφανέρωσα τὸν ἔρωτά μου χωρὶς περιστροφᾶς· εἶμαι ὑπερήφανος διότι ἀγαπῶμαι παρ' αὐτοῦ, καὶ ἐνόησα τὴν ἀξίαν τοῦ ἔρωτος τούτου ὅταν ἠναγκάσθην νὰ ἐγκαταλείψω τὸ γενέθλιον ἔδαφος διὰ νὰ πλανῶμαι ἀπὸ πανηγύρεως εἰς πανήγυριν, ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν, μὲ τὸν πίθηκα καὶ τὸν κύνα. Ὁ πατήρ μου ἐφρόντιζεν ὀλιγώτερον περὶ ἐμοῦ ἢ διὰ τὰ δύο ἐκεῖνα ζῶα, καὶ εἰς τὸ διάστημα τῶν θλιβερῶν περιηγήσεών μου οὐδεμίαν ἄλλην ἀπόδειξιν ἀγάπης ἐλάβον ἢ τοῦ δυστυχοῦς κυνός, ὅστις τὸ ἑσπέρας κατεκλίνετο πλησίον μου, καὶ αἶμα ἐξόπνων ἤρχετο καὶ ἐλειχε τὰς χεῖράς μου. Ἀλλὰ πρέπει νὰ σὰς εἰπῶ, Ἐκλαμπρότατε, διατί ἀγαπῶ τόσον τὸν Φριδζίν· τὸν ἀγαπῶ διότι ἐπὶ ὀλοκλήρους

ἡμέρας θλίψεων καὶ μακρῶν νυκτῶν ἀγρυπνίας, παρηγορούμην σκεπτομένη ὅτι παρηγόρει τὴν μητέρα μου κατὰ τὴν ἀπουσίαν μου, ὅτι εἰργάζετο μετὰ ζέσεως διὰ νὰ τῇ προμηθεύτῃ πάντα τὰ χρήσιμα, καὶ ὅτι ἐξεπλήρου πρὸς αὐτὴν καθήκοντα εὐλαβοῦς υἱοῦ. Ἐν τούτοις, ὁ πατήρ μου μὲ ἐπέπληττε σκληρῶς διότι ἤμην προσηλωμένη εἰς τὸν δυστυχῆ ἐκεῖνον ὄρφανόν, καὶ ἠλεγχε τὴν μητέρα μου, διότι συνεχώρει τὸν ἔρωτα ἐκεῖνον. Πύξησα ἐν ταῖς διαμάχαις ταύταις, αἵτινες ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἠνοίγον ἀβυσσον μετὰξὺ ἐμοῦ καὶ τοῦ σκληροῦ πατρός μου. Ἰδοὺ πῶς ὁ χαρακτήρ μου ταχέως ἀνεπτύχθη. Εἶμαι παιδίον, ἀλλ' ἔχω καρδίαν λεαινης.

— Καὶ ἔχετε καὶ τὴν ἀγριότητα αὐτῆς, ἀπεκρίθη γελῶν. Ὡραία μου Φραντσέτα, τὰ παιδιά δὲν μεταχειρίζονται τοσοῦτον γοργῶς τὸ ἐγχειρίδιον, τὰ παιδιά δὲν πίπτουσι τὴν νύκτα εἰς τὸ ψυχρὸν ὕδωρ διώρυγος· τὰ παιδιά δὲν εἰσέρχονται διὰ τῶν παραθύρων βενετικοῦ μεγάρου.

— Εἰς τὸν κοιτῶνα νέου, προσέθηκεν ἡσύχως ἡ βοημῆ· ὅτι ἔχω τὸ θάρρος νὰ κάμνω, στοχάζομαι ὅτι ἔχω τὸ θάρρος νὰ τὸ ἀκούω λεγόμενον. Ἡ συνειδήσις μου, εἶναι εντελῶς ἡσύχος. Δὲν σὰς φοβοῦμαι οὔτε δυσπιστῶ πρὸς ἐμαυτήν. Ἀλλὰ θὰ ἦτο προτιμότερον νὰ ἀφήσετε τὸ σκωπτικὸν αὐτὸ ὕφος καὶ νὰ ἀκούσετε, διότι ἡ ὠρα παρέρχεται... Ἰσως ἐπιθυμεῖτε νὰ κοιμηθῆτε;

Ἐβεβαίωσα ὅτι οὐδ' ἐλαχίστην διάθεσιν εἶχα νὰ κλείσω τὰ βλέφαρα.

— Ἰδοὺ ἡ πρώτη φορά, ἐπανελάβεν ἡ βοημῆ ἐγερθεῖσα ἀφινδῖως καὶ περιφέρουσα τὰ βλέμματα μετὰ θυμωσμοῦ, ἰδοὺ ἡ πρώτη φορά καθ' ἣν εὐρίσκομαι ἐντὸς μεγάρου. Προσεκλήθην εἰς Πέστ, εἰς Πρεσβούργ, εἰς Τεργέστην, καὶ εἰς πολλὰς ἄλλας μεγάλας πόλεις νὰ παρουσιασθῶ ἐνώπιον λαμπρῶν ὀμηγύρων ὅπως διὰ τῆς ὀρχήσεώς μου καὶ τῶν παιγνιδίων τοῦ πίθηκος καὶ τοῦ κυνός διασκεδάσω τοὺς εὐγενεῖς θεατὰς οἵτινες ἐτοποθετοῦντο περὶ ἐμὲ χασμώμενοι ὑπὸ τὰ λαμπρὰ ἐνδύματά των· ὑπὸ τὴν λάμπην τῆς πολυτελείας των, ἐμάντευα τὴν ἀνίαν, τὴν ξηρότητα τῆς ὑπάρξεώς των. Ἐάν

τοιοῦτος εἶναι ὁ κλῆρος τοῦ πλουσίου, ἄ! εἴθε ὁ Θεὸς νὰ μὲ ἀφήσῃ πτωχὴν!

Ὁμιλοῦσα τοιοιουτρόπως, ἐβάδιζεν ἐνθεν κακείθεν εἰς τὸ δωμάτιόν μου, ἐγείρουσα τὰ παραπετάσματα τῶν παραθύρων, ἐρευνῶσα μετὰ παιδικῆς περιεργείας τοὺς χρωματισμοὺς τῶν τοίχων, τὰ ἐπιπλα, τὰ διατεθειμένα ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ἀντικείμενα, καὶ κατοπτριζομένη μετὰ χιρᾶς ἀφελούς. Κατ' αὐτὸ τὸ διάστημα, δὲν ἀπνύδιζον νὰ τὴν παρατηρῶ· ἐθαύμαζον τὴν ἐλαφρότητα τοῦ βαδίσματός της, τὴν ἀπειρον χάριν τῶν κινήσεών της, τὴν θαυμασίαν εὐστροφίαν τοῦ σώματος ἐκεῖνου, ὅπερ, κατὰ πᾶσαν στιγμὴν ἐλάμβανεν ἄλλην στάσιν, ὅτε μὲν κλίνον ὡς λέαινα, ὅτε δὲ ἐγειρόμενον εἰς τὴν ἄκραν τῶν ποδῶν ὡς βαῦαδέρα ἔτοιμος νὰ χορεύσῃ. Μοι ἐφαίνετο ἐν τῇ σκιᾷ ὑπὸ μορφὴν τοσοῦτον φανταστικὴν καὶ τοσοῦτον αἰθερίαν, ὥστε ἐνίοτε ἠρώτων ἐμαυτὸν ἐάν ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἐνόμιζα ὅτι ἐβλεπα δὲν ἦτο ὄνειρον. Ἐξηκολούθει κρατοῦσα τὸ ἐγχειρίδιον, καὶ τὸ ἔσειε στρεφομένη ὡς ἐν χορῶ πολειμικῶ, καὶ ἠρέσκετο βλέπουσα τὴν λεπίδα του στίλβουσαν εἰς τὴν λάμπην τῆς ἐστίας καὶ ἀνανακλωμένην πορφυροειδῶς ἐν τῷ κατόπτρῳ. Τὰ κινήματά της ἦσαν κινήματα παιδίου, καὶ τῶνόντι, δὲν εἶχε πλείοτερα τῶν δεκαεξέτων ἀλλ' εἶχε τὴν ἐνεργητικότητα καὶ τὴν ἀποφασιστικότητα τῆς ὠρίμου ἡλικίας.

Ἀφοῦ ἔκαμεν ὅλας ἐκεῖνας τὰς φαντασιώδεις περιστροφὰς, ἐπανεῆλθε καὶ ἐκάθησεν εἰς τὴν θέσιν τὴν ὁποίαν εἶχε πρότερον καὶ ἀνέτρεψε τὴν κεφαλὴν της εἰς τὴν ἄκραν τῆς κλίνης μου, εἰς τρόπον ὥστε ἐβλεπον καθολοκληρίαν τὸ ὠραῖον πρόσωπόν της πορφυρωθὲν ἕνεκα τοῦ γυμνασίου ἐκεῖνου καὶ ζωογονηθὲν ὑπὸ τῆς χαρᾶς τὴν ὁποίαν αὐτὴ ἠσθάνετο λησμονήσασα πρὸς στιγμὴν τοὺς θλιβεροὺς διαλογισμούς της.

— Πόσον καλὰ εἶναι τις ἐδῶ, ἐπιθύρισε· ποῖα γλυκεῖα θερμότης! Ποῖα διαφορὰ μὲ τὴν φυλακὴν τῆς Ζέκκας καὶ τοῦ καπνίζοντος σπηλαίου ὅπου ἐζητεν ἡ μήτηρ μου! Δυστυχῆς μητὲρ μου! ἀνέκραξεν αἴφνης μεταβάλλουσα φυσιογνωμίαν. Ἐ! ἐάν ἤξεύρατε πόσον προσφιλὴς μοι εἶναι ἡ ἀνάμνησις της. Σὰς εἶπα, Ἐκλαμ-

πρότατε, ότι έφρονεύθη. Το τέρας από το όποιο με άπηλλάξατε την παρελθούσαν νύκτα την έκτύπησε διά πελέκως ένφ' ήτο κεκλιμένη επί τής έστίας της. Η μάνια του προήρχετο εκ του ότι ήθελε να με κρατήσει πλησίον της, λέγουσα ότι, έπειδή δέν ήμην πλέον μικρά, δέν ήδύνατο πλέον να οικειωθ ή εις την ιδέα ότι έπλανώμην εις τας πόλεις, χορεύουσα εις τας πανηγύρεις, εκτεθειμένη ν' ακούω άπρεπεις λόγους, και ίσως διατρέχουσα κίνδυνον μεγαλείτερον διά τας γυναίκας ή τον σκληρότερον θάνατον. Την έκτύπησεν, αύθέντα, και την ειδον πίπτουσαν. Έφρα το σώμα της επί τής έλειεινης κλίνης όπου εγέννησεν έμε και τον αδελφόν μου, κλίνης οδύνης, όπου εκλαιε πικρώς κατά την άπουσίαν μου, και όπου άπεκοιμάτο μόνον ένεκα ύπερβολής κόπου. Ητο εκεί συστρεφομένη έν τή άγωνία της και το αίμά της έρρεε κατά γής' οι μικροί αδελφοί μου ίσταντο γονυπετείς εις άπόστασίν τινα, μη τολμώντες εκ του τρόμου των να πλησιάσωσι, και μη τολμώντες επί τή παρακλήσει μου να εξέλθωσι προς άναζήτησιν του Φριδζίν, φοβούμενοι μήπως συναντήσωσι καθ' όδόν τον φρικώδη φονέα, όστις, άφου εξέτελεσε το κακούργημα εκείνο, ώρμησε φρενητιών εκτός του σπηλαίου.

Την ειδον καταπίπτουσαν χωρίς βοήθειαν, διότι ποίαν βοήθειαν ήδύναμην να τή δώσω έγω πτωχή άμαθής κόρη δεκαπενταετής; Είναι ανάγκη να σάς επαναλάβω τί με ειπε κατά τας δύο ώρας τας όποιας διήλθα κεκλιμένη επί του προσκεφαλαίου της;

— Όχι, Φραντσέτα, ή διήγησις αύτη σάς λυπεί πολύ, τή ειπον λαμβάνων την χειρά της και αισθανθείς αύτην κατάψυχρον.

— Ακούσατε, επανέλαθε μετά βαθείας συγκινήσεως, με ειπεν ότι όλη ή ζωή της υπήρξε ζωή πικρίας, εργασίας, ανάγκης, αθλιότητος, καθ' ήν μίαν μόνον ήσθάνετο χαράν, την χαράν του να βλέπη το πρόσωπον των τέκνων της' άλλ' ότι ήδη, έπορεύετο προς τον Πλάστην της, τον πολυεύσπλαγchon κριτήν της. «Κατά τας τελευταίας ταύτας στιγμάς μου, ή παρηγορία μου, προσέθηκεν, είναι ένθυμομένη ότι ή ψυχή μου έμεινε καθα-

ρά' ότι έν μέσω όλων των συμφορών μου, ούδέποτε ένέδωκα εις τον πειρασμόν τής διαφθοράς. Ίδου διατί έλπίζω να επανεύρω την μητέρα μου εις κόσμον όπου δέν ύποφέρουσιν ούτε κλαίουτι πλέον.»

Τότε, εκλαμπρότατε, ένω προσεπάθουν να σφογγίσω το αίμά της, μοι έδωκε παραγγελίας τας όποιας δέν δύναμαι να επαναλάβω, παραγγελίας τας όποιας μόνη ή μήτηρ δύναται ν' άποτεινή προς την θυγατέρα της, έπειτα με νύλόγησε, και μοι παρέδωκε το έγχειρίδιον το όποιο ύσαύτως τή παρέδωκεν ή μήτηρ της εύλογούσα αύτην. Είναι φυλακτόν το όποιο οι άνθρωποι τής φυλής μας έφερον άλλοτε εκ τής γής του Σωτήρος. Ολίγον πριν έκπνεύση, με παρεκάλεσε να μείνω πιστή προς τον Φριδζίν, ως και εκείνη έμεινε πιστή προς τον σφαγέα της.

Εκλινε προς αύτην διά να την έναγκαλισθώ, διά να τή όρκισθώ ότι δέν θά παρήκουα εις τας θελήσεις της, και έν μέσω του έναγκαλισμού εκείνου αφήκε τον τελευταίον στεναγμόν της. Δέν ειχον πλέον μητέρα' δέν ειχον ένώπιόν μου ειμή το αιματόφυρτον σώμα τής ήρωϊκής εκείνης γυναικός ήτις έθυσιάσθη διά να με διατηρήση ακηλίδωτον, ως και εκείνη έζησεν ακηλίδωτος...

Και ήδη, άνέκραξεν ή Φραντσέτα έγειρομένη αιφνιδίως, πιστεύετε, εκλαμπρότατε, ότι με τας άναμνήσεις ταύτας εις την καρδίαν και το έγχειρίδιον τουτο εις την χείρα, δύναμαι να φοβηθώ εύρισκόμενη μόνη το μεσονύκτιον εις το δωμάτιόν σας;

— Όχι, όχι, ήσυχάσατε, καθήσατε, Φραντσέτα, και ειπέτε μοι τί σάς συνέβη μετά την καταστροφήν ταύτην, και τί σκοπεύετε επί του παρόντος;

— Ητο έαρ, άπεκρίθη διά φωνής εξησθενημένης, διότι ένθυμοῦμαι ότι όταν υπήγα να εύρω τον τοποτηρητήν τής έπαρχίας διά να τον παρκαλέσω να διατάξη την ταφήν τής μητρός μου και την καταδίωξιν του φονέως, τα πρώτα ήράνθεμα ήνθουν επί τής άτραπού. Τα ειδον διά μέσου των δακρύων μου, και ένόσω ζώ, θά τα βλέπω μετά θλίψεως.

(Το τέλος εις το επόμενον φυλλάδιον).



ΙΩΑΝΝΗΣ Γ ΑΥΛΟΣ ΜΑΡΑΤΟΣ.

Ο Ιωάννης Παύλος Μαρσός εγεννήθη εις Βουδρόν τῷ 1744. Ήτο μικρός, είχε το σώμα κεκλιμένον προς το έν μέρος, τήν κεφαλήν χονδράν, το όμμα έπαπτικόν και τήν φυσιογνωμίαν άπαισίαν. Οι γονεΐς του, οίτινες ήσαν διαμυρτυρούμενοι, τῷ έδωκαν άνατροφήν έλευθερίαν. Εμίλει και έγγραφε τήν γερμανικήν, τήν άγγλικήν και τήν γαλλικήν. Εδημοσίευσε πολλά έργα φιλολογίας, φυσιολογίας και φυσικής, άτινα μκρτυροῦσιν ικανότητα ούχι συνήθη. Η διαγωγή του ήτο άπλη, ο βίος του οικιακός' κατώρθωσε δε να λάβη τον τίτλον ιατροῦ των σωματοφυλάκων του κόμητος τής Αρτεσίας. Η γενική συνέλευσις είχε συγκαλεσθή, κηρυχθείσα δε συντακτική,

ήνοιξε το μέγα και προμερόν δοξμα τής γαλλικής επανάστασεως. Ο σοφός Μαρσός, ήδη φθάσας εις ώριμον ηλικίαν, εβρίβη εις το πρό αυτου ανοιγόμενον σκαδιον. Ρήτωρ τής δημόδους κοινωνίας τής συνοικίας του, εγενετο αξιοπκρκτηρτος διά την πκράδαζον τόλμαν του' ή σφοδρότης των λόγων του διήγειρε τής συμπαιθείας και τας χειροκροτήσεις των ακροατών του. Η δημοτικότητα εκείνη συνεφερον εις τον Δαντών, και τον προσεκέλεσεν εις το κλῆβ των Κορδελιέρων. Εκτοτε ήρχισεν ο επαναστατικός βίος του Μαρσάτου.

Είς όλας τας επαναστάσεις, πκς όστις άντιποιείται πκζίν τινε σίανδύπατε δικ

τὸ ἔθνος του ἐκλέγει τὴν μερίδα τῆς κοινωνίας εἰς ἣν θέλει εἰδικῶς ν' ἀπευθυνθῆ. εἰς οἱ ἄλλοι, ἔκαμε καὶ ὁ Μαράτος τὴν ἐκλογὴν του. Ἐξ ὄλων τῶν τάξεων τῆς κοινωνίας, παρεδέχθη τὴν κατωτάτην. Ἐκτοτε ἐγένετο ἐχθρὸς ὄλων. Ἐπειδὴ ἦτο εἰς τὴν κατωτάτην βαθμίδα τῆς κοινωνικῆς τάξεως, τὰ πάντα δι' αὐτὸν ἦσαν ὑπεροχὴ, ἀριστοκρατία, κατάθλιψις, τὰ πάντα ἐπίεζον τὴν κεφαλὴν του. Καὶν τῆς κοινωνικῆς τάξεως, τὰ πάντα ἀνεθεμάτισεν ἔρριψε τὸ ἀνάθεμα ἐπὶ ὄλων, καὶ προσεκάλεσεν ἐφ' ὄλων τὸν θάνατον καὶ τὴν καταστροφὴν. Ἔνεκα τούτου, ἀφίνει τὰς μονήρεις σπουδὰς του καὶ τὴν ὀκνηρὰν ἐργασίαν τοῦ σπουδαστηρίου· γίνεται ἐπαναστατικὸς, ἀπόστολος τοῦ λαοῦ, εὐαγγελιστὴς τῆς ἐλευθερίας· ῥίπτεται εἰς τὸν ὄχλον, μιγνύεται μετ' αὐτοῦ, ζωογονεῖται ἐκ τῶν παθῶν του, ὑποφέρει ἐκ τῶν ἀναγκῶν του, ζητεῖ ὑπὲρ αὐτοῦ δικαίωματα, ἐγγυήσεις, ζυγὸν ἐλαφρότερον, ἀέρα μᾶλλον ἐλεύθερον. Δημοσιεύει τὸν *Φίλον* τοῦ *Λαοῦ*· ἔχει τὸ θάρρος ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἀκολουθεῖ μέχρι θανάτου τὸν θυελλώδη ἐκεῖνον βίον τοῦ βήματος. Ὁ Μαλουέτ τὸν καταγγέλλει εἰς τὴν συντακτικὴν Συνέλευσιν, ὁ δῆμαρχος τῶν Παρισίων τὸν καταδιώκει, ὁ Λαφαγέτ κάμνει κατ' οἶκον ἐρευναν, ὁ Δαντῶν βοηθεῖ τὴν ἀπόδρασίν του, ὁ Λεζάνδρ τὸν κρύπτει εἰς τὰ ὑπόγεια τῶν Κορδελιέρων, ἡ κωμωδὸς Φλερύ τῷ παρέχει καταφύγιον, ὁ ἱερεὺς Βασσάλ τῷ προσφέρει ἄσυλον, καὶ, καταγγελλθεὶς, καταδιωκόμενος, προγεγραμμένος, ἀνέστιος, ἐξακολουθεῖ τὸν ἀγῶνα, καὶ ἡ δημοσίευσίς τοῦ *Φίλου* τοῦ *Λαοῦ* δὲν διακόπτεται οὔτε ἐπὶ μίαν ἡμέραν. Διαρκούσης τῆς νομοθετικῆς Συνελεύσεως, ἡ αὐθάδειά του φαίνεται αὐξάνουσα. Ζητοῦσι κατ' αὐτοῦ ψήφισμα κατηγορητήριον, καὶ ἡ ἀριστερὰ πτέρυξ παραδίδει εἰς τὴν δεξιὰν πτέρυγα τὸν Μαράτον, τὸν *φίλον* τοῦ *λαοῦ*, διότι ἡ δεξιὰ πτέρυξ παραδίδει εἰς τὴν ἀριστερὰν πτέρυγα τὸν ἀββᾶν Ροαγιού, τὸν *φίλον* τοῦ βασιλέως.

Ἐπὶ τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως κατηγορηθεὶς ὑπὸ τῶν Γιρονδίνων ὡς ζητήσας τὴν δικτατωρίαν, τολμᾷ νὰ τοῖς ἀποκριθῆ· « Πεντήκοντα ἔτη ἀναρχίας σὰς προσμένουσι, καὶ θὰ ὑποκύψετε εἰς δικτάτωρα. »

Εἰς τὴν δίκην τοῦ Δουδοβίκου ΙΓ', ζητεῖ νὰ κατηγορηθῆ ὁ ἡγεμὸν ἐκεῖνος μόνον διὰ γεγονότα μεταγενέστερα τῆς παραδοχῆς τοῦ συντάγματος· καὶ τὸ ὄρος ἐγείρεται κατ' αὐτοῦ. Ἡ νομοθετικὴ καὶ δικαστικὴ ἰσχὺς τὸν πιέζει, καὶ ἐκφράζει μεγαλοφώνως τὴν ἀποστροφὴν του πρὸς τὰ βουλευτικὰ ἔργα. Ὁ Βαρέρ ζητεῖ νὰ τεθῆ ὑπὸ κατηγορίαν ὁ Λακροά θέλει νὰ τὸν σύρῃ ἐνώπιον τοῦ ἐπαναστατικοῦ δικαστηρίου· ἐν ψήφισμα ἐκδίδεται κατ' αὐτοῦ. Ὁ Φουκιέ Τενβίλ τὸν κατηγορεῖ μετὰ σεβασμοῦ, ὁ πρόεδρος τὸν ἐξετάζει μετὰ πομπῶδων ἐπαίνων. Ὁ Μαράτος δὲν ὑπερασπίζεται· ῥίπτει τὸ ἀνάθεμα τοῦ λαοῦ κατ' ὄλων τῶν ἐχθρῶν του· οἱ ἔνορκοι τὸν ἀπολύουσιν ὁμοθυμαδὸν, καί, ἐν τῷ αὐθορμήτῳ ἐνθουσιασμῷ του, ὁ λαὸς τὸν ὑποδέχεται, τὸν θλίβει, τὸν ἐναγκαλιζέται, τὸν στεφανώνει μετὰ δρόν καὶ μετὰ δάφνην, καὶ τὸν φέρει ἐν θριαμβῷ εἰς τὸ μέσον τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως, ἥτις τὸν προέγραψε, καὶ τὴν ὁποίαν περιφρονεῖ διὰ τῆς παρουσίας καὶ τῆς ἀγορεύσεώς του, ὡς περιεφρόνησε τὴν νομοθετικὴν Συνέλευσιν, ὡς περιεφρόνησε τὴν συντακτικὴν Συνέλευσιν.

Ἐνῶ ἦτο ἀσθενὴς καὶ μόνος εἰς τὸ λουτρόν του, γυνή τις ἔρχεται καὶ τὸν πληγώνει δι' ἐγχειριδίου, τὴν 13 ἰουλίου 1793. Ὅλα τὰ τμήματα τῶν Παρισίων ἔρχονται ἀθρόα, ἐν ἀταξίᾳ καὶ ἀπελπισίᾳ, νὰ ζητήσωσιν ἐκδίκησιν. Ὁ Δαβιδ, ὁ μέγιστος τῶν ζωγράφων. ὑπόσχηται νὰ διατηρήσῃ τοὺς προσφιλεῖς χαρακτῆρας τοῦ ἐναρέτου *φίλου* τοῦ *λαοῦ*, ἐκθέτουσι δὲ τὴν εἰκόνα του μετὰ τὴν ἐξῆς ἐπιγραφὴν· « Μὴ δυννηθέντες νὰ τὸν διαφθείρωσι, τὸν ἐδολοφόνησαν. » Τὸν παραβάλλουσι πρὸς τὸν Σωτῆρα τοῦ κόσμου· ζωγραφίζουσι τὸν Χριστὸν πλησίον τοῦ Μαράτου μετὰ τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην· « Ἱερὸς Ἰησοῦς! Ἱερὸς Μαράτος! » Ἡ Ἐθνοσυνέλευσις θεσπίζει νὰ παρευρεθῆ εἰς τὴν κηδείαν τοῦ μάρτυρος τῆς ἐλευθερίας. Ὁ Χενιέρος ζητεῖ νὰ τὸν ἐνταφιάσωσιν εἰς τὸ Πάνθειον, εἰς τὴν θέσιν τοῦ Μιραβώ· καὶ ἡ καρδιά του κλεισθεῖσα εἰς τὸ πλουσιώτατον δοχεῖον τῆς βασιλικῆς ἐπιπλοθήκης, μεταφέρεται τῶντι ἐκεῖ, μετὰ θριαμβευτικοῦ πένθους· καὶ ὁ Ροβεσπιέρρος ἀπαγγέλλει τὸ ἐπικηδεῖον ἐγ-

κώμιόν του, καὶ τὸ κλοῦβ τῶν Κορδελιέρων τῷ ανεγείρει βωμὸν, καὶ ὁ λαὸς τῷ ἰδρύει μαυσωλεῖον τὸ ὅποιον κατ' ἐκάστην καλύπτει μετ' ἄνθη· καὶ ἡ προτομή του, περιφερομένη εἰς ὄλας τὰς ὁδοὺς, τοποθετεῖται μετ' ἐπιδείξεως εἰς ὄλας τὰς οἰκίας.

Ὅσα εἶπομεν εἶναι ἀληθῆ, καὶ τίς δὲν ἤθελεν ἐπιθυμήσει τοιοῦτον βίον καὶ τοιαύτην κηδείαν, ἔστω καὶ μετὰ παρόμοιον θάνατον ἐξαγοραζομένην; Ἴδου τί λέγουσι κατ' ἐκάστην, μετὰ ἐξδομήκοντα καὶ ἐπέκεινα ἔτη, εἰς τοὺς νέους τοὺς ὁποίους ἐξάπτουσιν, εἰς τοὺς ἀσθενεῖς νόας τοὺς ὁποίους δελεάζουσιν, εἰς τοὺς ἀμαθεῖς οἵτινες παραδέχονται τὰ γεγονότα περιβαλλόμενα μόνον ὑπὸ τῶν παθῶν τῆς μερίδος ἅτινα τὰ παραμορφοῦσι. Ναί, βεβαίως, ὁ Μαράτος ὑπῆρξε τοιοῦτος· ἀλλ' ὑπῆρξε καὶ ἄλλοιός· καὶ ὁ ἄλλος Μαράτος ὑπῆρξε τοιοῦτος ὥστε ἐφόβιζε τὸν λαόν, τὰ κλοῦβ, τὴν Ἐθνοσυνέλευσιν, τὸ 93 καὶ αὐτὸν τὸν τρόμον. Ἴδου τὸ ἀντίστροφον τῆς εἰκόνας καὶ τὸ τέρας ὁλόκληρον. Τὸ εἶπομεν, ὁ Μαράτος ἦτο ἀνὴρ τοῦ ὄχλου· αὐτὸς ἦτο ὁ λαὸς τοῦ αὐτοῦ ἠθέλε νὰ θέσῃ ἐπὶ τῆς πολιτικῆς σκηνῆς, νὰ τὸν ἐνθρονίσῃ ὡς δύνναμιν, ἢ νὰ τὸν διεγείρῃ ὡς θύελλαν κατ' ὄλων τῶν δυνάμεων. Ὁ ὄχλος βλέπει ὑπὲρ αὐτὸν ὄλας τὰς τάξεις τῆς κοινωνίας, ἀπὸ τοῦ ἐργάτου, ὅστις ζῆ διὰ τοῦ ἰδρωτός του, μέχρι τοῦ ἑκατομμυριούχου, τὸν ὅποιον ὁ πλοῦτος λικνίζει ἐν τῷ μεγάρῳ του. Ἡ ἀπόπειρα δὲν ἦτο νέα· δημοκρατίαι τινὲς ἰταλικαὶ ἐχρησίμωσαν ὡς παράδειγμα. Ὁ Μαράτος, ἐχθρὸς, ὡς ἐκ τῆς φατρίας εἰς ἣν ἀνήκε, παντὸς εἴδους ὑπεροχῆς, ἱερατικῆς, εὐγενούς ἢ ἀστυκῆς, εἶδε πανταχοῦ ἀριστοκρατίαν παρεμβαλλομένην μεταξύ αὐτοῦ καὶ τῆς ἐξουσίας. Διὰ τοῦτο, ἅμα τῇ ἐμφανίσει του εἰς τὴν παλαιστραν, ἐκείνο τὸ ὅποιον τὸν βαρύνει, ἐκείνο τὸ ὅποιον τὸν ἐνοχλεῖ, εἶναι ἡ συντακτικὴ Συνέλευσις καὶ ἡ δημοτικότης ἐκεῖνη ἥτις ἐπίσης εἶναι ἀριστοκρατία. Σπεύδει νὰ ὑψώσῃ φωνὴν κατ' αὐτῆς, νὰ καταγγεῖλῃ τὰς προδοσίας τῆς καὶ τὰς τυραννίας τῆς· θέλει νὰ κρεμασθῶσιν εἰς ὀκτακόσια δένδρα τοῦ κήπου τοῦ Κερμαεικοῦ ὀκτακόσιαι βουλευταί, καὶ ὁ Μιραβώ ἐπὶ κεφαλῆς. Ὁ Μαλουέτ ζητεῖ νὰ παραδοθῆ ὁ συκοφάντης εἰς τὰ δικαστήρια. Ὁ Μιραβώ,

μετὰ τὸν ὑψηλὸν ἐκείνον χαρακτῆρα ὅστις τὸν ἐκκινε νὰ περιφρονῆ τοὺς πολὺ χυμῆλὰ ἐχθρούς του, μεταβαίνει εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν. Ὁ μέγας ῥήτωρ δὲν προσηθάνετο, ὅτι δῆμαρχος λαοῦ, ὁ Μαράτος εἶχεν ἐπίσης τὸν ἰδικὸν του λαόν, καὶ ὅτι ὁ περιφρονηθεὶς ἀναρχικὸς θὰ διεδέχετο τὴν δημοτικότητα καὶ τὴν ἰσχὺν τοῦ Μιραβώ εἰς τὸ βῆμα καὶ εἰς τὸ Πάνθειον.

Ἐπὶ τῆς νομοθετικῆς Συνελεύσεως, ὁ Μαράτος ζητεῖ παρὰ τοῦ Ρολάνδου δωρεὰς ὡς πατριώτης δημοσιογράφος. Ὁ ἀκέραιος Ρολάνδος τὸν περιφρονεῖ, ὡς καὶ ὁ ὑπερήφανος Μιραβώ. Βραδύτερον, ἡ περιφρόνησις αὐτῆ φρονεῖ τὸν Ρολάνδον. Ὁ Δαντῶν, προβλεπτικώτερος, μισθοδοτεῖ τὸν Μαράτον ἐκ τῶν κεφαλαίων τοῦ ὑπουργείου του. Τότε ὁ Μαράτος, περιφρονῶν τὸ κατ' αὐτοῦ ψήφισμα, προσβάλλει μανιωδῶς τὸν Ρολάνδον, τοὺς γιρονδίνους, ὄλας τὰς ξένας φατρίας· προκαλεῖ τὴν ἐπανάστασιν τῆς 10 αὐγούστου, καὶ, μετὰ ὄλην τὴν ἀνανδρίαν τὴν ὁποίαν τῷ προσάπτουσι, παρευρίσκειται κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκεῖνην ἥτις συντρίβει τὸν ἀρχαιότερον θρόνον τῆς Εὐρώπης. Μόλις καταλυθείσης τῆς μοναρχίας, ἐπιπίπτει κατὰ τῆς ἀριστοκρατίας· ζητεῖ τὴν σφαγὴν ὄλων τῶν ἐν ταῖς εἰρκταῖς, ὑποκινεῖ τὰς δολοφονίας τοῦ σепτεμβρίου. Γράφει, υπογράφει, δημοσιεύει ἐγκύκλιον προσκαλοῦσαν, ἐν ὀνόματι τῆς δημοσίας σωτηρίας καὶ τῶν κινδύνων τῆς πατρίδος, ὄλους τοὺς νομοὺς νὰ σφάξωσι τοὺς πολιτικούς δεσμώτας· θέλει νὰ μὴ διαφύγῃ κανεὶς, καὶ νὰ φερθῶσι πρὸς αὐτοὺς χωρὶς δικαιοσύνην καὶ χωρὶς ἔλεος. Δημοσιεύει τότε σχέδιον συντάγματος, καὶ ὁ δημαγωγὸς ἀνακηρύττει ὅτι ἡ μοναρχία εἶναι ἡ μόνη ἀρμόζουσα εἰς τὴν Γαλλίαν κυβέρνησις. Ἀναρτᾷ εἰς τὰς ὁδοὺς τῶν Παρισίων πρόγραμμα διὰ τοῦ ὁποίου ζητεῖ ἀπὸ τὸν δοῦκα τῆς Αὐρηλίας ἀντιμισθίαν διὰ τὰς ὑπηρεσίας τὰς ὁποίας ἀξιοῖ ὅτι τῷ προσέφερε. Μόλις παρίσταται εἰς τὴν Ἐθνοσυνέλευσιν, καὶ ἀμέσως οἱ Γιρονδῖνοι τὸν προσβάλλουσι ζητοῦντες τὴν ἐξωσίν του καὶ λέγοντες ὅτι δὲν δύνανται νὰ συμπαρακαθήσωσι μετ' ἀνθρώπου προκαλοῦντος τοσαύτας μισοφονίας καὶ καταβεβρεγμένου ἐκ τοῦ κατὰ τὰς ἡμέρας ἐκεῖνας χυ-

θέντος αίματος. Ο άναρχικός δέν ποεί-
ται ούτε εκ τής κατηγορίας ούτε εκ του
έγκλήματος, και ή αύθάδης άτιμία του
τολμαῖ ν' άπολογηθῆ δια τās φρικώδεις
έκεινας δολοφονίας. Προκαλεί τόν φόνον
παντός, διότι εύρίσκειται άνωθεν αυτού, και,
άπαυδήσας εκ τών μεμονωμένων εκείνων
προκλήσεων, άποφασίζει να προγράψῃ εν
όμάδι, και ζητεί διακοσίας έβδομήκοντα
χιλιάδας κεφαλās. Θέλει δι' ενός κτυπή-
ματος να τελειώσῃ με τήν λεγομένην α-
ριστοκρατίαν.

Η Έθνοσυνέλευσις, και αυτοί οι όρεινοί,
άποτροπιάζονται δια τήν αιμοχαρή εκεί-
νην παραφροσύνην και ο Μαράτος κτη-
γορηθείς, αλλά μη όπισθοδρομών ουδέ-
ποτε πρό τής άτιμίας και του έγκλήμα-
τος, τολμαῖ να άποκριθῆ· «Έάν δέν με
παραχωρήσετε τās κεφαλās τās όποιας
σās ζητώ δικαίως, ο λαός, παρωργισμέ-
νας, θα ρίψῃ πολλās άλλας εν τῇ μανία
του.» Ζητεί τήν δίκην ή μάλλον τόν θά-
νατον του Λουδοβίκου ΙΓ' και άπαιτεί
δι' όνομαστικής κλήσεως να γνωρίσῃ ο λαός
τούς άνάνδρους και τούς προδότας. Προ-
καλεί τήν διαρπαγήν όλων τών έργαστη-
ρίων τών άρωματοπωλών, ζητεί μεγάλα
μέτρα, και, άφου έζήτησε το απαρξία-
στον του δουκός τής Αύρηλίας, καθ' ου
είχεν εκδοθῆ ψήφισμα συλλήψεως, θέλει
να ψηφισθῆ άμοιβῆ δια τās κεφαλās του
Δουμουριέζ και του Δουκός τής Σάρτρης,
μετέπειτα Λουδοβίκου Φιλίππου, οϋτινες
έγκατέλειψαν τόν στρατόν και τήν Γαλ-
λίαν. Προετοιμάζει τήν 31 Μαΐου δια
προσκλήσεως προς επανάστασιν και σφα-
γήν τών προδοτών, αναβαινει εις το ώρο-
λόγιον τής δημαρχίας, κρούει τον κώ-
δωνα, και εκσφενδονίζει τόν δήμον και
τόν όχλον κατά τής Έθνοσυνελεύσεως. Οι
είκοσιδύο γιρονδίνιοι προγράφονται· είτε
υπό τρόμου, είτε υπό εκδικήσεως, ή Έθνο-
συνέλευσις περιμένει να τῇ υποδείξῃ νέα
θύματα δια να τὰ παραδώσῃ εις τόν δή-
μιον. Ο Μαράτος κηρύττει ότι ή δικαιο-
σύνη και ή Γαλλία είναι ίκανοποιημένα,
και ότι ή προγραφή πρέπει να σταμα-
τήσῃ. Άπαυδήσας εκ τής τυραννίας και
ποτισθείς με αίμα άνθρώπινον το τέρας,
μεθύσαν ή παραφρονήσαν, σταματᾷ. Άρ-
νεϊται να χύσῃ άλλο αίμα. Μέλλει να
ρέύσῃ το ιδικόν του.

Η Καρλόττα Κορδαῦ, έγχειρίδιον και
γυνή πράττουσιν, διότι ή Συντακτική, ή
Νομοθετική και ή Έθνοσυνέλευσις άπεπει-
ράθησαν ματαιίως να πράξωσι προς τιμήν
τών πολιτικών συνελεύσεων, διότι ή Γαλ-
λία δέν έτόλμησε να πράξῃ προς δόξαν
εαυτῆς! Το τέρας το όποιον οι νόμοι, ή
έξουσία, ή δημοσία δύναμις, δέν ήδυνήθη-
σαν να παραδώσωσι εις τόν δήμιον, ή
Θεία Πρόνοια το παραδίδει εις γυναίκα.
Και πληρώνει μὲν δια τής κεφαλῆς της
το αίμα το όποιον έχυσε, άλλ' ο λαός
έξυπνᾷ τέλος εκ τής μακρῆς μέθης του,
και ή αιμοδιψής παραφορᾷ λαμβάνει τέ-
λος. Δικαιοσύνη θραδεία διαδέχεται αι-
ματόφυρτον εκδικήσιν. Η έποχή εκείνη
του τρόμου, ήτις υπῆρξε το όνειδος τής
Γαλλίας, οι άνδρες εκείνοι του τρόμου,
οϋτινες υπῆρξαν το αίσχος του άνθρωπι-
νου γένους, τὰ πάντα έτελείωσαν εν μιᾷ
ημέρᾳ. Έκτοτε ο Μαράτος καθίσταται αν-
τικείμενον φρίκης. Η εικών του αφαιρεί-
ται από τήν αίθουσαν τής Έθνοσυνελεύ-
σεως, ή προτομή του καίεται εις τήν αυ-
λήν τών Ικωβίνων, τὰ λείψανά του αρ-
παγέντα από το Πάνθεον ρίπτονται εις
τόν ύπόνομον τής όδοι Μονμάρτης και ή
δικαιοσύνη του κόσμου πρό έβδομήκοντα
έτων επίκειται θραεία επί του όνόματος
και επί τής μισητῆς και αιματοφύρτου
μνήμης του Μαράτου.

J.—P. PAGÈS.

Ο ΟΥΡΑΝΟΣ ΚΑΙ Η ΓΗ.

ΛΟΓΙΟΥ ΒΥΡΑΝΟΣ.

(Συνέχεια ίδε φυλλ. 70).

ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ.

Τέκνον του μέλλοντος να σωθῆ! Όταν
σύ και οι ύμέτεροι περιφρονήσῃτε το μέγα
και φοβερόν στοιχείον· όταν θρασυθῆ το
όριον τής άβύσσου, σύ και οι οικείοί σου
θέλετε εϊσθε άγχοι και εύτυχει; . . .
Ουχι! ή θλιψίς θέλει διαμερισθῆ εις τόν
νέον κόσμον και εις τήν νέαν γενεάν. Οι
άνθρωποι, γενόμενοι ήττον ώραιοι, τών

προς τās παρθένους τής γῆς έρωτικῶν
τέκνων του ούρανοῦ, θα ζωσιν ολιγώτε-
ρον τών αλαζόνως διατρεχόντων τήν
σφαίραν ενδόξων τούτων γιγάντων. Τα
δάκρυα μόνον θέλετε κληρονομήσει εκ
του παρελθόντος. Και δέν έρυθριάς ως
επιζήσων τοίς αδελφοίς σου, πάντοτε
έσθίων, πίνων και διαδίδων τήν φυλήν
σου; Είναι δυνατόν, ενῶ γινώσκεις τήν
προσέγγισιν τής παγκοσμίου ταύτης κα-
ταστροφῆς, ή καρδιά σου να ήναι το-
σοῦτον εκλελυμένη και τοσοῦτον εύτε-
λής, ώστε να μή σοι έμπνεύσῃ γενναία
τις λύπη τήν άπόφασιν να περιμένῃς σύ
αυτός τὰ καταστρεπτικά κύματα μάλλον,
ή να διαμερισθῆς προνομιοῦχον άσυλον
και να κτίσῃς τόν οίκόν σου επί του τά-
φου τής καταποντισθείσης γῆς; Τυφλός
και άνανδρός ο συναιών να επίζῆσῃ τῇ
φυλῇ του. Η έμῃ βδελύσσεται τήν ιδι-
κήν σου, ως άνήκουσαν εις άλλην τάξιν
όντων· άλλ' ημείς δέν μισοῦμεν τούς
ιδίους ημῶν αδελφούς. Ουδείς εξ ημῶν,
ο μή έγκαταλιπών εν τῷ ούρανῷ θρόνον
χηρεύοντα να κατοικήσῃ εδῶ εν τῷ
σκάτει μάλλον ή να εϊπῃ τοίς έχυτου
αδελφοίς: « Άπελθε άνευ έμοῦ εντός τα
λαιπωρίας.» Ὑπαγε, άθλιε! ζῆθι, και με-
τάδος ζωήν ως ή σύ εις άλλους άθλίους!
Και όταν τὰ καταστρεπτικά κύματα κα-
λύψωσι τὰ έρείπια, άτινα θέλουσι ποιή-
σει, τότε θέλεις φθονῆσει τούς μή υπάρ-
χοντας πλέον γίγαντας πατριάρχας, θα
περιφρονήσῃς τόν πατέρα σου διότι επέ-
ζησε και θα έρυθριάς σύ αυτός, διότι
εϊσαι υίός του! (Η φωνή τών πνευμάτων
ύψοῦται εν εϊδει χορείας εκ του κόλπου
του σπηλαίου).

ΧΟΡΟΣ ΤΩΝ ΠΝΕΥΜΑΤΩΝ. Χαίρω-
μεν! ή ανθρώπινος φωνή δέν θα έξικνηται
πλέον εις τούς αιθέρας να διακόπτῃ τήν
χαράν μας δια τών εύσεβῶν αυτών ασμά-
των· οι άνθρωποι δέν θα λατρεύωσι πλέον·
και ημείς οϋτινες πρό αιώνων επαύσαμεν
να λατρεύωμεν τόν Κύριον, θέλομεν ιδεί
τὰ υπερέφανα ταῦτα εξ εύτελοῦς άργίλου
πλάσματα καταστρεφόμενα, και τὰ λευ-
κά αυτών όσα διασκορπιζόμενα εις τὰ
σπῆλαια, εις τὰ άντρα, εις τὰ ρήγματα
τών όρέων, έσχατα καταφύγια όπου τὰ
πικρά κύματα θέλουσι τὰ παρασύρει. Και
αυτὰ τὰ ζωα θέλουσι πλύσει, εν τῇ άπελ-

πισία των, να καταπολεμῶσι τόν άνθρω-
πον και να προσβάλλωσιν άλληλα· ή τί-
γρις θέλει κατακλιθῆ να άποθάνῃ παρᾷ
τήν πλευράν του άρνίου ως ει ήτο αδελ-
φῆ του. Τα πάντα θέλουσι γίνεσι σιωπη-
λά και άνόργανα, ως ήσαν, πλην του
ούρανοῦ. Βραχίειαν μόνον άνακαγχῆν θέλει
κάμει μετά του θανάτου· θα επιθυμήσῃ
οὔτος να φεισθῆ άσθενῶν τινων λειψάνων
τής προτέρας δημιουργίας, επί συνθήκη
να ποιήσῃ νέα έθνη να τόν υπηρετώσι·
τὰ λείψανα ταῦτα θα πλέωσιν επί τών
υδάτων του κατακλυσμοῦ, όταν δέ τὰ
υδατα άποσυρῶσιν, όταν ή θερμότης του
ήλιου συμπωρώσῃ το καπνίζον έτι έδα-
φος, τότε θέλουσι δώσει το φῶς εις νέα
όντα. Επίσης θέλουσιν επανέλθει τότε τὰ
έτη, αι νόσοι, αι όδύνας, τὰ έγκλήματα,
μετά τής άκολουθίας των τής ταραχῆς
και του μίσους, μέχρι τής ημέρας . . .

ΙΑΦΕΘ, (διακόπτων αυτὰ). Μέχρι
τῆς ημέρας καθ' ην ή αιωνία θέλησις ευ-
δοκῆσει να έρμηνεύσῃ το όνειρον τουτο
τῶν άγαθῶν και τῶν κακῶν, μετακαλέσῃ
προς εαυτήν πάντας τούς καιρούς και πάν-
τα τὰ όντα, τὰ συνάξῃ υπό τās ισχυράς
πτέρυγας της, καταργήσῃ τόν "Αδην και
άποδίδουσα εις τήν αναγεννηθείσαν γῆν
τήν αρχικήν αυτῆς ωραιότητα, τῇ άπο-
καταστήσῃ τήν Έδεμ αυτῆς εις άτελεύ-
τητον παράδεισον, ένθα ο άνθρωπος δέν
θα υποκύπτῃ πλέον και αυτοί οι δαίμονες
θέλουσιν είναι δικαιοι.

ΤΑ ΠΝΕΥΜΑΤΑ. Και ή θαυμασία αυ-
τη προφητεία ποτε θέλει πληρωθῆ;

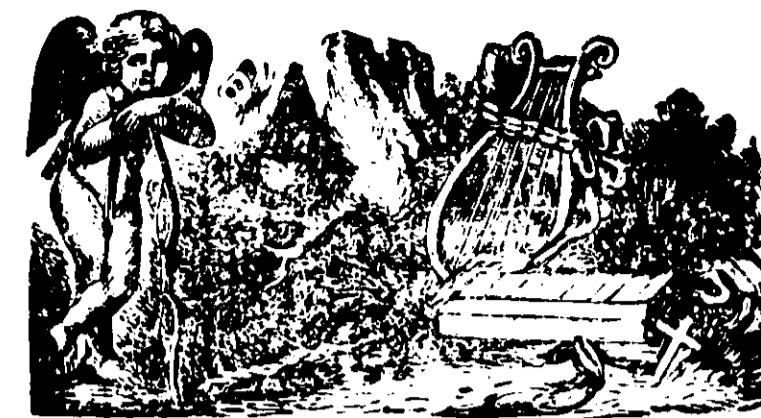
ΙΑΦΕΘ. Όταν έλθῃ ο Λυτρωτής ημῶν
πρώτον μὲν εν βασάνοις εϊτα δέ εν τῇ
δόξῃ αυτού.

ΕΝ ΠΝΕΥΜΑ. Περιμένων εξακολουθεῖ
να έρίζῃς υπό τήν θνητήν αλυσίν σου,
μέχρις ότου ή γῆ γηράσῃ. Πολέμησον ά-
νωφελῶς, και προς σεαυτόν, και προς τόν
"Αδην, και προς τόν ούρανόν, έως οὔ τὰ
νέφη έρυθρωθῶσιν εκ τών εκ του πεδίου
τῆς μάχης αναδιδομένων ατμῶν. Νέοι
αιῶνες, νέα κλίματα, νέα τέχνη, νέοι
άνθρωποι· άλλ' επίσης τὰ αυτὰ δάκρυα,
τὰ αυτὰ έγκλήματα, τὰ αυτὰ και ποτε
δυστυχήματα. Αι αυταί ήθικαι τρικυ-
μιαί θα πλημμυρήσωσι το μέλλον, ως τὰ
κύματα μέλλουσι να καλύψωσι τούς τά-
φους τών ενδόξων γιγάντων.

ΧΟΡΟΣ ΤΩΝ ΠΝΕΥΜΑΤΩΝ. Ἄδελφοι, ἄς χαρῶμεν! θνητὲ, υἱαίνοι! Ἄκουσον! ἄκουσον! ἤδη ἀκούεται ἡ πένθιμος φωνὴ τοῦ αὐξοντος καὶ βρυχιωμένου ὠκεανοῦ, οἱ ἄνεμοι ἀμφιταλαντεύουσι τὰς ταχείας πτέρυγας των, τὰ νέφη πληροῦσι τὰ ἑαυτῶν δοχεῖα, αἱ πηγαὶ τῆς ἀβύσσου εἶναι ἐγγὺς νὰ διαβρῆξωσι τὰς ἀλύσεις καὶ οἱ καταβράκται τοῦ οὐρανοῦ νὰ ἀνοιχθῶσι. Καὶ ὅμως οἱ ἄνθρωποι ἀμερίμνως θεωροῦσι τοὺς ἐπιφθόβους τούτους οἰωνοὺς ἢ τύφλωσις των ἐξακολουθεῖ. Ἀκούομεν θορύβους οὗς δὲν δύνανται νὰ ἀκούσωσιν ἢ ἀπειλητικῆ τῶν κεραυνῶν στρῆτιξ συναθροίζεται, ἀλλ' ἡ πορεία αὐτῆς ἀναβάλλεται ἐπὶ τινὰς ὥρας· αἱ σημαῖαι λάμπουσιν ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἀλλὰ δὲν εἶναι ἀναπεπταμέναι καὶ μόνον τὸ ὄξυδερκὲς τῶν πνευμάτων ὄμμα δύνανται νὰ τὰς διακρίνη. Στέναξον, ὦ γῆ, στέναξον! εἶσαι τοῦ θανάτου μᾶλλον ἐγγυτέρω ἢ τῆς τοσοῦτον νεαρᾶς κοιτίδος σου! τρέμετε ὄρη, μέλλοντα νὰ ἀφνισθῆτε ὑπὸ τὰ πλημμυροῦντα κύματα! τὰ κύματα θὰ ὑπερπηδήσωσι τὰς κορυφὰς τῶν βράχων σας· καὶ τὰ ὄστρεα, τὰ μικρὰ ὄστρεα, οἱ εὐτελέστεροι ξένοι τοῦ ὠκεανοῦ, θέλουσιν ἀποτεθῆ ἔνθα ὁ ἀέτος ἐπωάζει τοὺς νεοσσούς του... Ὁ ἀέτος!... ὁποῖας κρυγὰς θὰ ἐκβάλλῃ ἰστάμενος ἐπὶ τῆς ἀδυσωπῆτου θαλάσσης! Μάτην θὰ καλῆ τὴν ἀρτιγενῆ οἰκογένειάν του, τὸ ἀφρίζον μόνον κύμα θέλει τῷ ἀποκριθῆ. Καὶ ὁ ἄνθρωπος ματαίως ἐπίσης θὰ φθονήσῃ τὰς εὐρείας αὐτοῦ πτέρυγας αἰτινες δὲν θὰ τὸν σώσωσι... ποῦ θέλει δυνηθῆ ν' ἀναπυθῆ μετὰ τὴν πτῆσίν του, ἐνῶ τὸ ἀχανὲς διάστημα θὰ τῷ πκρουσιάζῃ μόνον ὠκεανόν, τὸν τάφον του; Ἄδελφοί, εὐφρανθῶμεν! ἄς ὑψώσωμεν τοὺς τόνους τῶν ὑπερανθρώπων φωνῶν μας! Τὸ πᾶν θέλει ἀποθάνει, ἐκτὸς ἀσθενοῦς λειψάνου ἐκ τῶν ἀπογόνων τοῦ Σῆθ... λειψάνου ὅπερ θέλει διαφύγει τὸν παρόντα θάνατον, ἀλλ' οὐχὶ καὶ τὰς ἐπιφυλασσομένας αὐτῷ μελλούσας θλίψεις. Ἐκ δὲ τῶν ἀπογόνων τοῦ Καῖν οὐδεὶς θέλει ἐπιζῆσει, καὶ ἄπραξι αἱ τοσοῦτον ὠραῖαι θυγατέρες των θέλουσι καταδύσει ὑπὸ τὰ ἀδηφάγα κύματα, ὅπου πλέουσαι ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὠκεανοῦ, μετὰ τὰς ἐπὶ τῶν κυμάτων διεσκορπισμέναις μικρᾶς

των κόμας, θὰ ἐγκαλῶσι τὴν σκληρότητα τοῦ οὐρανοῦ μὴ θελήσαντος νὰ φεισθῆ τοσοῦτον καὶ ἐν αὐτῷ τῷ θανάτῳ θελκτικῶν πλασμάτων. Ἡ ἀπόφασις ἀπηγγέλη, πάντες ὀφείλουσι νὰ ἀποθάνωσι! καὶ τὴν γενικὴν τῶν ἀνθρώπων κραυγὴν θέλει διαδεχθῆ ἡ καθολικὴ σιωπὴ! Φύγωμεν, ἀδελφοί, φύγωμεν! ἀλλ' εὐφρανθῶμεν! ἐκρημνίσθημεν! κρημνίζονται! οὕτω ἀπόλλυνται πάντες οἱ ἐνώπιον τοῦ Ἄδου ὀπισθοχωροῦντες εὐτελεῖς ἐχθροὶ τοῦ οὐρανοῦ. (τὰ πνεύματα ἀνίπτανται καὶ γίνονται ἀφαντα).

ΙΑΦΕΘ, μόνος. Ὁ Θεὸς ἀπήγγειλε τὴν περὶ τῆς γῆς ἀπόφασιν. Ἡ σωτήριος τοῦ πατρός μου κιβωτὸς ἦτο ἡ ἀγγελία· αὐτοὶ οἱ δαίμονες τὴν κηρύσσουν ἐκ τοῦ βάθους τῶν σπηλαίων των· ἡ βίβλος τοῦ Ἐνώχ προεῖπεν αὐτὴν πρὸ πολλοῦ ἐν ταῖς σιωπηλαῖς αὐτῆς σελίσαι, δι' ὧν τὸ πνεῦμα ἐννοεῖ πλείω ἢ ἡ ἀκοὴ διὰ τῶν κερυκῶν. Καὶ ἐν τούτοις οἱ ἄνθρωποι δὲν ἤκουσαν ποσῶς καὶ δὲν ἀκούουσιν· ἀλλὰ τυφλῶς βαδίζουσι πρὸς τὴν ἑαυτῶν εἰμαρμένην, τὴν τόσῳ ἐγγύς, ἡ σκαιὰ αὐτῶν ἀπιστία δὲν μεταλλάσσει πλέον, ἐνῶ αἱ τελευταῖαι αὐτῶν κρυγαὶ δὲν θὰ κλονίσωσι τὴν θέλησιν τοῦ ὑπερτάτου ὄντος, ἢ τὸν τυφλῶς ὑπακούοντα ὠκεανόν καὶ ἐκπληρώσοντα αὐτήν. Οὐδὲν ἐστὶ σημεῖον ὑψοῦ εἰς τοὺς ἀέρας τὴν σημαίαν του· τὰ νέφη ὀλιγάριθμα ἔχουσι τὴν συνήθη αὐτῶν ὄψιν· ὁ ἥλιος θὰ ἀνατείλῃ κατὰ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τῆς γῆς, ὡς ἀνέτειλε κατὰ τὴν τετάρτην ἡμέραν τῆς δημιουργίας, ὅτε ὁ Θεὸς διέταξεν αὐτὸν νὰ λάμπῃ καὶ ὅτε ἀνέδειξε τὴν πρώτην λάμψιν τῆς αὐγῆς του. Τότε τὸ ἀρτιγενὲς αὐτοῦ φῶς δὲν ἐφώτισε τὸν πατέρα τοῦ ἀνθρωπίνου γένους (οὐκ ἦν γεγεννημένος)... ἀλλὰ διήγειρε, πρὸ τῆς δεῆσεως τοῦ ἀνθρώπου τὰς ἡδυτέρας τῶν πτηνῶν συμφωνίας, αἵτινα ὡς ἄγγελοι ἔπταντο εἰς τὸ εὐρὺ στερέωμα καὶ οἶοναι χαιρετῶντα καθ' ἐκάστην τὸν οὐρανὸν πρὸ τῶν τέκνων τοῦ Ἀδάμ. Ἡ ὥρα τοῦ πρωῖνοῦ τούτου ὕμνου πλησιάζει... ἤδη ἡ ἀνατολὴ χρωματίζεται... μετ' ὀλίγον τὰ πτηνὰ θὰ ἄσσωσι, καὶ ἡ ἡμέρα θὰ φανῆ, ὡς εἰ ἡ φοβητέα καταστροφὴ μὴ ἐμελλε νὰ ἐκραγῆ παρευθὺς. Οἴμοι! τὰ πτηνὰ θέλουσιν ἐγκαταλείπει τὰς κεκοπιακυίας πτέρυγας των ἵνα καταπέσωσιν ἐπὶ τῶν ὑδά-



ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.

Τί! κλαίεις, γύναι δυστυχῆς; ἀφοῦ ἀπενεκρώθη καὶ ἔπασεν εἰς βάραθρον κακίας ἡ ψυχὴ σου, ἀφοῦ ἡ ἀθωότης σου ἐσθέθη καὶ ἡ τιμὴ σου καὶ ἐγίνες πτώμα τῆς αἰδοῦς, τὸ δάκρυ διεσώθη;

Τίς ἀτραπὴ διέσχισε τὸ σκότος τῆς καρδίας καὶ ἐμέτρησεν τὴν ἀβυσσον ἐν ἡ κατεκρημνίσθη; Μὴ τῆς μητρός σου τὰς θερμὰς θωπείας ἀνεμνήσθης; Ἐν μέσῳ τῆς φρικτῆς αὐτῆς σιγῆς καὶ ἐρημίας;

Μὴ, μὴ μετρεῖς τῆς πτώσεως τὸ βάθος, δὲν μετρεῖται; Ὑπάρχει θάνατος διπλοῦς ἐν τῇ τοιαύτῃ πτώσει; Καὶ διὰ σὲ βαθύτερον εἰ οὐρανοὶ σιγῶσι, καὶ ἡ καρδία σου νεκρὰ παρὰ τὸ ἔαρ κείται.

Καὶ ὅμως ἦσο ἄλλοτε καὶ σὺ αἰδήμων κόρη; Ἡγάπας τ' ἄνθη τῶν ἀγρῶν, ἐτρέφεσο μ' ἐλπίδας, ὁ ὀφθαλμὸς σου ἱλαρῶς τὸν κόσμον εὐεώρει, ἀκτίνας ἔβλεπες φωτὸς καὶ εἰς τὰς καταιγίδας.

Μυστηριώδης ὡς ἡλῶς, ἀγνή ὡς ἡ πρωία Σὺ, ἀδελφὴ τοῦ ἔαρος τὸ στέμμα του ἐφόρεις καὶ ὑπὸ τὰ ἄνθη ὑπνωττε περιπαθῆς καρδία καὶ οἱ παλμοὶ μας ἤγγελλον τὴν ἔλευσιν τῆς κόρης.

Παρῆλθον ἀνεπιστραπτεὶ καὶ αἱ στιγμαὶ ἐκείναι; Καὶ τὸ γλυκὺ μειδίαμα εἰς καγχασμὸν ἐτρέπη, καὶ εἰς ὀργίων σπαραγμούς ἐπέγιγῃ ἡ ἀγάπη. Ποῦ εἶναι πάλιν ὁ Χριστὸς νὰ σ' ἀντιγείρῃ γύναι;

Καὶ ἤδη ὄρφανὴ καὶ σοῦ ἐπὶ τῆς γῆς βαδίζεις; Ἐρυθρίῃ τὸν πλοῦτόν σου ἰδοῦσα ἡ πενία; Τὴν μητρικὴν τοῦ ἔρωτος σπαράσσει ἡ καρδία καὶ ἐν τῷ παρόντι οὔτε σὲ αὐτὴν ἀναγνωρίζεις.

ὦ! πῶς ἀπὸ τοῦ ἡθικοῦ ἐκείνου βίου, πτώμα εἰς τὰς τριόδους ἔπασες καὶ σὺ τῆς ἀτιμίας καὶ διεδύχθη τὴν αἰδῶ τὸ χρῶμα τῆς λαγνείας καὶ εἰκονίζει ὄνειδος το γαλανόν σου ὄμμα;

Πῶς τῆς παρθένου τὴν στολὴν, τῆς κόρης τὴν περ- [φύραν] Συστρέψατα κατέρβιψες εἰς βόρβερρον κακίας καὶ ψάλλεις ἄσματα βραχνὰ ὡς βόγχος ἀγωνίας καὶ ἐνέδουσαι μὲ πένθιμα τὴν ἱλαρὴν σου μοῖραν;

Ἡ κλίνη αὐτὴ ἐφ' ἧς νῦν ἡ ἀγορὰ βαδίζει; Γνωρίζεις πόσας ἱεράς φυλάττει συγκινήσεις, ὅταν ὁ ἔρως ὁ ἀγνὸς θωπεύει τὰς αἰσθήσεις καὶ ἡ καρδία ἀγαπᾷ καὶ ἡ ψυχὴ ἐλπίζει;

Ἐκ τῶν ἀσπασμῶν οὐδεὶς ἔχει ἐν τῇ καρδίᾳ; καὶ ἴσως ἡγάπησες ποτὲ, καὶ ἴσως ἐνθυμείσαι, ἴσως δὲν ἔλαβες ἑμοῦ τὴν λήθην; ὦ! δὲν εἶσαι, δὲν εἶσαι σὺ, εἰς ὄνηρον φρικώδες; — εὐπλαγγνία!

των, καὶ ἡ ἡμέρα... ἡ ἡμέρα θέλει ἀνατεῖλει· ἀλλ' ἐπὶ τίνος;... εἰς ἐν χάος ὁμοίου τῷ τοῦ φωτὸς προηγηθέντι, ὅπερ ἀνανεούμενον θέλει μηδενίσει τὸν χρόνον! ἐπειδὴ ἄνευ τῆς ζωῆς τί εἶναι αἱ ὥραι; Ἄνευ τοῦ Ἰεχωβὰ ἡ αἰωνιότης αὐτὴ κενὸν μόνον θέλει εἶναι· ἄνευ τοῦ ἀνθρώπου ὁ χρόνος θνήσκει καταδύων εἰς τὸν ἄνευ πηγῶν ὠκεανόν τοῦτον... Τί ἐλέπω; κόρας τῆς γῆς καὶ υἱούς τοῦ ἀέρος; ἅπαντες εἰσὶ τέκνα τοῦ οὐρανοῦ, τὸσον εἶναι ὠραῖοι. Δὲν δύναμαι νὰ διακρίνω τοὺς χαρακτῆράς των· ἐλέπω μόνον τὰς μορφάς των. Μεθ' ὁποῖας χάριτος καταβαίνουσι τὸ λευκόφαιον ὄρος, οὔτινος διασχίζουσι τὴν ὀμίχλην! Μετὰ τὰ ἄγρια καὶ σκοτεινὰ πνεύματα, αἵτινα ἐξέχεον πρὸ ολίγου τὸν τοῦ θριάμβου ὕμνον, ἡ παρουσία των εἶναι γλυκεῖα εἰς τὴν καρδίαν μου, ὡς ἐμφάνισίς τις τῆς Ἐδέμ. Ἴσως ἔρχονται νὰ μοι ἀναγγείλωσιν ἀναβολὴν τινὰ χαρισθεῖσαν εἰς τὸν νέον ἡμῶν κόσμον, τὴν ἀναβολὴν ταύτην τὸσάκις ἐπεκαλέσθην ἐν ταῖς δεήσεσί μου. Ἐρχονται! Ἀνάχ! ὦ Θεέ! καὶ μετ' αὐτῆς...

(Εἰσέρχονται ὁ Σαμιάζας, ὁ Ἀζαζήλ, ἡ Ἀνάχ καὶ ἡ Ἀολιδαμάχ).

ANAX. Ἰάφεθ!

ΣΑΜΙΑΖΑΣ. Πῶς, ἐν τέκνον τοῦ Ἀδάμ!

ΑΖΑΖΙΗΛ. Τί κάμνει ἐδῶ τὸ τέκνον τῆς γῆς, ἐνῶ ἅπασα ἡ φυλὴ αὐτοῦ ὑπνωττε;

ΙΑΦΕΘ. Ἄγγελε! σὺ δὲ τί κάμνεις ἐπὶ τῆς γῆς ἐνῶ ἔπρεπε νὰ εὐρίσκεσαι ἐν τῷ οὐρανῷ;

ΑΖΑΖΙΗΛ. Ἄγνοεῖς, ἡ ἐλησμόνησες ὅτι ὀφείλομεν νὰ ἀγρυπνῶμεν καὶ ἐπὶ τῆς γῆς ταύτης;

ΙΑΦΕΘ. Ἄλλ' ἤδη πάντες οἱ ἀγαθοὶ ἄγγελοι ἐγκατέλιπον τὴν καταδικασθεῖσαν γῆν· τὰ πονηρὰ μάλιστα πνεύματα φεύγουσι τὸ προσεγγίζον χάος. Ἀνάχ! Ἀνάχ! σὺ τὴν ὁποῖαν ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον καὶ τόσῳ ματαίως ἠγάπησα, σὺ τὴν ὁποῖαν ἀγαπῶ εἰσέτι, τί περιεφέρεις οὕτω, μετὰ τοῦ πνεύματος τούτου καὶ καθ' ἣν στιγμὴν οὐδεὶς τοῦ οὐρανοῦ κάτοικος διατρίβει ἐδῶ κάτω;

ANAX. Ἰάφεθ δὲν δύναμαι νὰ σοὶ ἀποκριθῶ· ἐν τούτοις συγχώρησόν μοι.

(ἀκολουθεῖ).

Λυπήθητε τὸ ἔρμαιον αὐτὸ τῆς κοινωνίας·
Ἰπὸ τὸ μαῦρον ὄνειδος τὸ παρελθὸν ὑπνώττει·
ἔρχεν αὐγὴν ἀνέφελον πρὶν πείσῃ εἰς τὰ σκότει·
ἢ ὄρφανὴ τῆς ἀρετῆς, ἢ χήρα τῆς καρδίας.

Δ. ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΣ.

ΤΑ ΓΥΝΑΙΚΟΠΑΙΔΑ. (1)

Ἀγιοροῦται εἰς τὰς Ἑλληνίδας μητέρας.

I

Ἦτο ἡ 7 περίπου πρωϊνὴ ὥρα χθὲς ὅτε διὰ μέσου τῆς ἔρμαιϊκῆς ὁδοῦ ἐφέρετο πρὸς τὰ ἐπάνω παρατεταμένη σειρά ἀπὸ τὰς μακρὰς φορτηγῶς ἀμάξας ἐκείνας, δι' ὧν συνήθως μεταφέρονται τὰ εὐτελέστερα τῶν πραγμάτων.

Ἐπ' αὐτῶν ἐκάθητο εἰς σύμπλεγμα ἐλευεινὸν καὶ ἐπιθάνατον τῆς Κρήτης γυναικόπαιδα, ἅτινα δειλὴ φιλανθρωπία τῆς Εὐρώπης εἶχεν ἀποθέσει τὴν προτεραιάν ἐσπέραν ἐπὶ τῆς προκυμαίας Πειραιῶς.

Μητέρες μὲ ὀφθαλμοὺς αἱματώδεις ἀπὸ τὰ κλαύματα, παρθένοι γυμνόποδες καὶ τὸ πρόσωπον ἀπὸ αἰσχος μὲ ῥάκος καλύπτουσαι, τέκνα πρᾶλυτα καὶ ἡμιθανῆ ἀπὸ κακουχίας ἀπείρους, τυφλοὶ γέροντες τὰ γυμνά των καὶ μαῦρα στήθη σκεπάζοντες μὲ μακρὰν καὶ ἀνώμαλον γενειάδα,

θλιβερά ἀπομεινάρια τοῦ σραγμοῦ καὶ τῆς φωτιᾶς,

ἦσαν ἐκεῖ ἐρριμμένα, φύρδην μίγδην, μὲ πόδας ἔξω ἀπὸ τὰς κιγκλίδας τοῦ κάρρου, μὲ κεφαλὰς ἀπέλπιδας καὶ ἐκλύτους, ἐστραμμέναις πρὸς τὸν οὐρανόν, ἀφοῦ ἀπὸ τῆς γῆς ἀπλησίσησαν.

Ἦτο ψυχῆς σπαραγμός.

Οἱ ἄνθρωποι σιγητοὶ καὶ περίλυποι συνηροῖζοντο εἰς τὰ πεζοδρόμια θεώμενοι ἐν κατανύξει καὶ φρίκῃ τὸν ἐκπατριζόμενον κόσμον, ἐδῶ, ἐκ τῶν θεατῶν, εἰς γέροντων ἔσειεν ὑποψιθυρίζων τὴν κεφαλὴν, ἐκεῖ ἄλλοι συνῆπτον ἀπεγνωσμένοι τὰς χεῖρας, καὶ ἀνωθεν ἠνοίγετο ἐν παράθυρον, μητρὸς προέκυπτε συμπαθοῦς κεφαλῆ,

καὶ δύο δάκρυα ἐχαιρέτιζον τὴν κάτωθεν διερχομένην λιτανείαν τοῦ ἠρωϊσμοῦ.

Εἶδα ὑπηρέτιδας νὰ κλαίωσιν ὡσεὶ νῆπια εἰς τὰς θύρας, καὶ ἐγὼ, βαρυπενθής, ὅτε εἶδον τὴν οἰκτίστην ἐκείνην. παρέλασιν, τῆς Κρήτης τὰ ἀνθρώπινα ῥάκη, κατέκλεισα τὸ μεμψίμοιρον στόμα...

Διήρχοντο.

Δὲν ἦτο ἐν, δὲν ἦσαν πέντε, δὲν ἦσαν δέκα τὰ κάρρα ἦσαν πλείονα. Ἐρχόμενα ἐκ Πειραιῶς εἶχον ἀπαυδήσει, καὶ ἐσύροντο βήματι βραδεὶ καὶ πενθίμῳ. Ἐφέροντο εἰς τὰ περίχωρα τῶν Ἀθηνῶν.

II

Ὀπισθεν ὄλων, φοβερὸν ἐπισφράγισμα τῆς προπορευομένης σκηνῆς, Νύμφη ὁμοῦ καὶ Ἐριννύς, ἀληθῆς καὶ αἰσχύλειος εἰρωνεία τοῦ πολιτισμοῦ τῆς Δύσεως, ὀπισθεν ὄλων ἤρχετο χοροπηδῶσα, φιλομειδῆς καὶ ἰλαρᾶ, κόρη εἰκοσαετῆς περίπου, μετρίου καὶ ῥαδινοῦ ἀναστήματος, μορφῆ ῥοδαλῆ ἢ μᾶλλον πυρώδης, ἄνθος ἀναβλαστῆσαν εἰς τὰ αἵματα καὶ τὰ κόκκαλα τῶν μαρτύρων.

Ἦτο παράφρων. Ῥόδον ἄνευ μύρου.

Ἡ ψυχὴ μου ἐρρήγισθη. Ἡκολούθησα ἐπὶ πολὺ σύννους καὶ ἐν σπαραγμῷ τὴν τρελὴν, καὶ ὅτε τῆς πόλεως ὀλίγον ἀπεμακρύνθημεν, ἠρώτησα συνοδόν τινα Κρήτηα περὶ αὐτῆς.

Δυστυχία! Ἦτο μήτηρ· νύμφη τοῦ Σελίνου. Ὁ σύντροφος τῆς ζωῆς της, υἱὸς τοῦ πολέμου, ἐπληγώθη εἰς τὸ Δασσιθι. Ἡ νεαρὰ μήτηρ ἀνεμοφορουμένη εἰς τὴν Κρήτην καὶ εἰς τὰ στήθη της δύο τέκνα κρατοῦσα, ἐπανεῦρε κατάκοιτον πλησίον τοῦ Ἀσχύφου τὸν πληγωμένον της σύζυγον. Ἐγονάτισε καὶ ἐνοσήλευεν, ἢ δύσμοιρος, τὸν ἥρωα καὶ τὸ θῦμα.

Τότε ὁ μεταλαβὼν ποτε τοῦ σώματος καὶ τοῦ αἵματος τοῦ Ἰησοῦ, ἡ Δύσις ἄγουσα καὶ προμαχοῦσα τῶν Μουσουλμάνων, ὁ Ὁμέρ, ἐπετίθετο κατὰ τῶν Σρακιῶν. Εἰς μίαν τῶν ἐπιδρομῶν του τὸ αἰφνίδιον, τὸ ἀπειροπληθές, ἡ γνωστὴ ἀνιλετῆς τουρκικὴ λύσσα ἐξήγειραν ἄτακτα καὶ ποδῆνεμα τὰ ἐκεῖ που ἀναδεδυόμενα γυναικόπαιδα. Ὅλοι ἔφευγον. Αὐτὴ μακρὰν τοῦ Σελίνου, μακρὰν τῶν συγγενῶν τοῦ πατρῶου ἐδάφους, ἔμεινε μόνη μὲ δύο

νήπια καὶ ἓνα λιπόθυμον τραυματίαν. Τὸν ἐβοήθει καὶ ἠγέρθησαν εἰς φυγὴν. Οἱ ἀλαλαγμοὶ τῶν Τούρκων ἤκούοντο.

Ἐφευγον.

Ἴδου ἀνάγκη νὰ διέλθωσι χάνδακα. Ἀφίνει τὸ ἐν τις τέκνον, τὸ ἄλλο εἰς τοὺς μαστοὺς κρατεῖ, καὶ πηδᾷ μετὰ τοῦ συζύγου. Ἐν τῇ πτώσει ὁ τραυματίας κτυπᾶται, αἱ πληγαὶ του λύονται. Ἐτέρωθεν εἰς τὸ χεῖλος τοῦ χάνδακος ἤκούοντο αἱ οἰμωγαὶ τοῦ παιδός. Τρέχει νὰ ἀρπάσῃ καὶ ἐκεῖνο· ἀδύνατον νὰ ἀναρρήχθῃ. Ἄνωθεν της αἱ σφαῖραι τῶν Τούρκων ἐσύριζον. Φωνάζει βοήθειαν. Ἡ ἠχώ τοῦ χάνδακος ἦτο θαιά· πτώματος βοή.

Μόνη.

Ἐρρήξε φωνὴν, ἐπεκαλέσθη τὸν οὐρανόν. Ὁ οὐρανὸς ἄστρα, ὀφθαλμοὺς δὲν εἶχεν· ἦτο ἡμέρα. Δὲν ἤκουεν· ἦτο ὑψηλά. Ἐπαναστρέφει εἰς τὸν σύζυγον. Εἶχεν αὐτοκτονηθῆ, ἵνα σωθῇ αὐτή.

Ζῆθι, Εὐρώπη! Χαῖρε, φωσφόρε πολιτισμέ!

Παράφορος, σκοτοδινίωσα, ἀπελπισ, ἀρπάζει τὸ ἐναπομείναν τέκνον καὶ φεύγει, τρέχει. Αἱ σύντροφοὶ της ἐφαίνοντο μόλις σειόμεναι ἐνῶ ἀνερρήχωντο εἰς τὴν ἀπέναντι Μαδάρα.

Ἐτρέχε λυσίκομος, γυμνόπους καὶ αἱματωμένη, μὲ τὸ βρέφος εἰς τὸ στήθος καὶ τὴν νύκτα εἰς τὸν νοῦν. Φθάνει.

Καὶ ἐγέλα.

Ἐκτοτε χοροπηδᾷ, ἀκολουθεῖ ὀπισθεν πάντοτε, καὶ ψάλλει:

Ἐλα μαζῆ μου...

Μὴ μὲ ἀφίνης,

Μὴ τὸ παιδί μου

Στὴν ἀγκαλιά...

Ἐύπνα, καλέ μου...

Οἱ Τούρκοι πᾶνε,

Λύκοι θὰ φᾶνε

Ἄν τὰ παιδιά...

Ἄλλοτε ἀποδύρεται, ὀλολύζει, ἀλλὰ δάκρυα δὲν χύνει.

Εἰς τὸ ἀτμόπλοιο νομίζουσα ὅτι ἀκολουθεῖ τὰς συντρόφους ἐκάθητο ὀπισθεν τοῦ πηδαλιούχου, τελευταία. Εἰς τὰ κάρρα ἐφέρετο ὀπισθεν ὄλων πεζή. Γέρον πολὺς καὶ φασματώδης ἐκράτει, ὡσεὶ γυνὴ τροφός, εἰς τὰς χεῖράς του τὸ ἐπιζῶν τέκνον της. Ἐκείνη δὲν τὸ γνωρίζει.

Ἐκεῖ, εἰς τοὺς Παρισίους, ἐν τῇ παγκοσμίῳ ἐκθέσει, εἰς τῆς Ἀμερικῆς τὰ ἐκπληκτικὰ καλλιστεῦματα, εἰς τῆς Γαλλίας τὰ μεγαλοπρεπῆ ἔργα, εἰς τῶν Ἀγγλῶν τὰ φερέπωνα καὶ μέγιστα προϊόντα, εἰς τῶν Ἰταλῶν, τῶν Ρώσων, τῶν Βέλγων, τῶν Ἰσπανῶν, τῶν Ἀράβων ἔτι τοὺς πλούτους, ἐκεῖ ὅπου ὄρισται μέρος διὰ τὰ θαυμάσια τῆς τουρκικῆς βιομηχανίας, ἡ Ἑλλάς, ἀναπληροῦσα τὴν ἀδράνειαν τῶν Ὀσμανλίδων, ἀντὶ τοῦ Ἰμπετρίου μέλιτος καὶ τῆς Ἀντιγόνης, ἡ Ἑλλάς ἔπρεπε νὰ ἀποστείλῃ δύο τοιαῦτα κάρρα πλήρη γυναικοπαίδων Κρητικῶν, ἅτινα νὰ καταλάβωσι τὸ μέρος τῶν πασσουμιῶν καὶ τῶν λουλάδων, οὓς ἀπέστειλεν ἡ τουρκικὴ αὐτοκρατορία, καὶ διερχόμενοι οἱ ἠγεμῶνες τοῦ κόσμου νὰ βλέπωσι καὶ θαυμάζωσι τὸ μόνον καὶ μεγαλορῆξιμον προϊόν τῶν Τούρκων, τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς προόδου των ἑξαλλοῦν ἀριστοῦργημα. Ἐνῶ δὲ οἰστρήλατος ἡ Ἀγγλία, ὡσεὶ μαινὰς ἐρωτευμένη, ἐνεκολοπούτο τὸν Σουλτάνον ἀναφωνοῦσα ὑπὲρ αὐτοῦ ὕμνους, οὓς οὐδ' ὁ Δαυὶδ ὑπὲρ τοῦ Θεοῦ ποτε ἤσεν, τὰ δύο κάρρα πλήρη τῶν ἠρειπιωμένων γυναικοπαίδων, περιφανῆς προϊόν τῆς Μουσουλμανικῆς θρηωδίας, νὰ διέλθωσι τὴν Γαλλίαν τοῦ Μιραβῶ, νὰ ἀκολουθήσωσι τὸν Σουλτάνον, τὸν ἡλιον τῆς Ἀρατολῆς, ὡς εἶπον οἱ Ἄγγλοι, — οἱ τὰς Κυριακὰς ἐγκλειστοὶ ἀποστηθίζοντες τὴν ἁγίαν Γραφήν, — εἰς Βιέννην καὶ εἰς τῶν Γερμανῶν ἑλληνιστῶν τὰ ἐδάφη, νὰ καταβῶσιν εἰς τὴν εὐδαιμόνα Ἰταλίαν, ἧς οἱ ἥρωες μὲ κιθάρας ἐκπορθοῦσι Τετράπλευρα, καὶ ἀπὸ τοῦ Ἀδρίου νὰ ἐπαναπέσωσι πάλιν εἰς τὰς ἀνοικτὰς τῆς Ἑλλάδος ἀγκάλας, ἄρτον καὶ παρηγόρημα καὶ στοργὴν ἐπανευρίσκοντα.

III

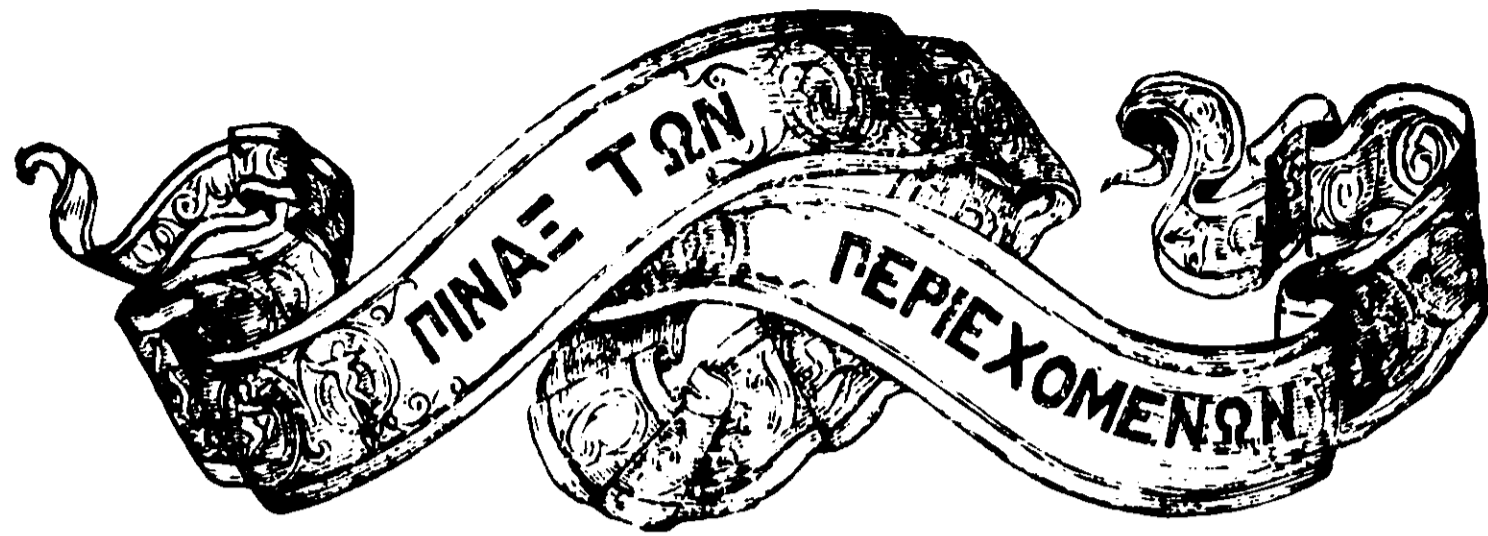
Καὶ ἐν τούτοις ἡ Κρήτη παρήγαγε τὸν Μίνωα, θεὸν τοῦ δικαίου...

Σ. Ν. Β.

Σπουδαία εἰδοποιήσις.

Παρακαλοῦνται ὅσοι καθυστεροῦσι μέχρι τοῦδε τὴν συνδρομὴν των νὰ πέμψωσι ταύτην μέχρι τῆς 1. Ὀκτωβρίου, διότι μὲ τὸ παρὸν φυλλάδιον λήγει τὸ ἔτος καὶ θὰ ἀναγκασθῶμεν μετὰ λύπης νὰ διακόψωμεν πᾶσαν περαιτέρω ἀποστολήν.

(1) Τὸ περιπαθὲς τοῦτο ἄρθρον μεταφέρομεν ἀπὸ τοῦ «Ἐθνοφύλακος», ὡς ἐλεγεῖον φιλάττης γραφίδος. Καίτοι ἐν γυκτὶ τὸ ἴδιον φῶς προδίδει τὴν ὀρίωναν. Σ. Δ.



ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ.

Τὸ λευκὸν τριαντάφυλλον (ἐπεισόδιον τῆς γαλλικῆς ἐπαναστάσεως) 4.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΑΙ.

Ἡ Ἐλισάβετ Ἰψηλάντου 17. Ἰούλιος 241, 257. Πῶπ 273, 289. Ἰωάννης Παῦλος Μαράτος 375.

ΦΥΣΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ.

Τὸ ὄν 33. Ἡ κενναρία ἀκάνθις καὶ ἡ ἀηδὼν 35. Ἡ καμηλοπάρδαλις 322. Ἡ ζωὴ τῶν ὀντιδίων 337.

ΠΟΙΗΣΕΙΣ.

Ἄσμα λεμβούχου 10. Ἡ μάχη τῶν Κεραμειῶν 24. Ἄσμα δημῶδες 27. Εἰς παιδίον 42. Ἀγγελουδι 58. Εἰς τὴν νεότητά 74. Ὁ ἔρωσ μου 75. Ἡ λίμνη 89. Τὸ Ἀρκάδι 122. Ματαιότης ματαιότητων 136. Ἐν δάκρυ εἰς τὸ παρελθὸν 152. Πόθος 170. Οἱ ποιηταὶ 183. ἔρωσ 218. Γλαυκὴ 229. Εἰς λεύκωμα 249. Πρὸ τῆς εἰκόνος τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος 264. Ὁ Παρθενῶν 281. Παραγγελία. Ἀντίφασις 297. Ἡ ἐπιστροφή. Τὸ ἀπόρρητον 314. Ἴδε ὁ ἄνθρωπος 344. Ἡ σιωπὴ μου 359. Μαγδαληνὴ 381.

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ.

Ὁ υἱὸς τοῦ δημίου 7, 18, 35, 53. Τὸ φάντασμα τοῦ Ἐσπερέου 22, 40, 55. Ἡ Μαργαρίτα Φάβερ 71, 84, 102, 117. Κλαύδιος ὁ μονόφθαλμος 132, 147, 170, 187, 204, 211. Οἱ σκοτεινοὶ ἔρωτες (διήγημα πρωτότυπον) 162, 177, 194. Ἡ ἐπαῖτις 226, 243. Σέλικος 295, 308. Ἡ βοημὴ 354, 369.

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΗΜΑΤΑ.

Τὸ φρούριον τοῦ Καρβού 11, 28, 43, 59, 75, 90, 105, 124, 136, 152, 165, 201, 219, 233, 249, 265, 285, 298, 315, 331, 345, 362.

ΕΙΚΟΝΕΣ καὶ ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ.

Ὁ διαβάτης 14. Παράδοξον 40. Αἱ Αἰγυπτιακαὶ νόκτες 65. Τὸ φίλημα 145. Ἡ ζηλοτυπία 260.

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑΙ.

Ἐν δάκρυ ἐπὶ τῷ θανάτῳ τῆς Ἑλένης Μπαρμπάνου 120. Εἰς στόνος ἐπὶ τοῦ φίλου τάφου τοῦ Ἀριστείδου Βασιλειάδου 185.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΙ.

Ὁ ἱερεὺς τῶν Ἐλευσινίων 32. Οἱ τρεῖς ἰσχυροὶ 47. Ἡ κυρία δὲ Σαμελά 63. Ἡ χαρτοπαίκτηρις. Ὁ ἔφηδος ποιητῆς καὶ ἡ ἄλωσις τῆς Τροίας. Ὁ ἀληθὴς βίος τῆς Παναγίας 144. Ἄθανάσις Διάκος, Ἀστραπόγιαννος 262. Γεώργιος Καραϊσκάκης 278. Τεκτονικὸν Σφυρίον 313. Συντακτικὸν τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης 319. Ποιήσεις Δ. Παπαρρήγοπούλου 328. Ἱστορία τῆς μυθιστοριογραφίας παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἕλλησι 342. Εἰκόνες καὶ κύματα 359.

ΔΙΑΦΟΡΑ.

Μικρὸν λεξικὸν des bouvoirs 31. Ἐπίγραμμα εἰς ἐρημητήριον 80. Ὁ σοφὸς καὶ ὁ Κροκόδειλος 81, 98, 114, 130. Ἡ δύναμις τῆς ἰδέας 94. Ἱστορία τῶν μηνῶν Ἰανουάριος 97, Φεβρουάριος 129, Μάρτιος 161, Ἀπρίλιος 193, Μάϊος 225, Ἰούνιος 257, Ἰουλιος 289, Αὐγουστος 321, Σεπτέμβριος 353. Παράδοξος μονομαχία 110. Ὁ ἅγιος ὄνος τῆς Βερόνης 142. Ὁ σκύλος τοῦ ἀφρονόμου 157. Κόνων 209. Ὀλίγα περὶ λόρδου Βύρωνος 305. Ὁ Σουλτάνος ἐν Παρισίοις 312. Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ (δράμα) 325, 338, 378. Κασταλία Κρήνη 341. Τὸ Ἀρκάδι 358. Τὰ γυναικόπαιδα 382.

ΠΟΙΚΙΛΗ ΣΤΟΑ.

31.—48.—64.—80.—96.—112.—128.—143.—158.—176.—239.—256.—271.—288.—304.—320.—336.—352.—368.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ.

63.—95.—111.—127.—144.—159.—175.—239.—271.—335.—352.—368.

ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ, ΓΡΙΦΟΙ, ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ.

32.—48.—64.—80.—96.—112.—128.—144.—176.—192.—208.—224.—240.—256.—272.—288.—304.—352.

Εἰς τὸ ἐξώφυλλον ἡ Ἐθνικὴ Βιβλιοθήκη θέλει ἀναγγέλλει παντὰ τὰ ἐν Ἑλλάδι καὶ ἀλλαχοῦ ἐκδιδόμενα βιβλία ὡς ἀντίτυπον σταλῆ ἡμῖν.

ΑΘΑΝΑΣΗΣ ΔΙΑΚΟΣ. ΑΣΤΡΑΠΟΓΙΑΝΝΟΣ, ὑπὸ Ἀριστοτέλους Βαλαωρίτου. Ἐκδίδονται ὑπὸ Παύλου Λάμπρου. Ἀθῆναι, τύποις Χ. Νικολαΐδου Φιλαδελφείως (παρὰ τῆ πύλῃ τῆς ἀγορᾶς ἀριθ. 4). Τιμῶνται δρ. 4 καὶ εὐρίσκονται παρ' ἅπασιν τοῖς βιβλιοπώλαις καὶ παρὰ τῷ ἐκδότῃ.

ΟΙ ΜΑΡΤΥΡΕΣ ΤΟΥ ΑΡΚΑΔΙΟΥ. Δράμα εἰς πράξεις πέντε, ὑπὸ Τιμολέοντος Δ. Ἀμπελά. Ἐν Σύρῳ, ἐκ τοῦ τυπογραφείου τῆς «Πατρίδος». Τιμᾶται δραχ. 2, 50

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗΣ. Κατὰ τοὺς προτέρους βιογράφους, τὰ ἐπίσημα ἔγγραφα καὶ ἄλλας ἀξιοπίστους εἰδήσεις, ὑπὸ Κ. Παπαρρήγοπούλου. Ἐν Ἀθήναις, ἐκ τοῦ τυπογραφείου Νικήτα Πάσσαρη. Τιμᾶται δραχ. 2, 50.

ΕΙΚΟΝΕΣ ΚΑΙ ΚΥΜΑΤΑ. ΠΟΙΗΣΕΙΣ, ὑπὸ*** Ἀθῆναι, τύποις Π. Β. Μωραϊτίνῃ. Τιμᾶται δραχ. 3.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΣΟΥΤΣΟΥ ΜΥΘΟΙ ἔμμετροι ἐν παραθέσει πρὸς τοὺς τοῦ Αἰσώπου ἐξ ὧν ἀνεπλάσθησαν. Ἐκδίδονται δαπάνῃ καὶ τύποις Νικήτα Γ. Πάσσαρη καὶ τιμῶνται δραχ. 3.

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ, ἦτοι Συντακτικὸν, πρὸς χρῆσιν τῶν μαθητῶν τοῦ Σχολαρχείου, ὑπὸ Νικολάου Ἀποστολίδου Σχολάρχου. Ἐν Χαλκίδι, ἐκ τοῦ Τυπογραφείου Εὐρίπου. Τιμᾶται δραχ. 2.

ΠΟΙΗΣΕΙΣ, ὑπὸ Δ. Παπαρρήγοπούλου. Ἐν Ἀθήναις ἐκ τοῦ τυπογραφείου Ν. Πάσσαρη. Τιμᾶται δραχ. 2.

Η ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΤΕΚΤΟΝΙΚΗ (Μασσονία) ἦτοι ὀλίγα τινὰ εἰς ἀπάντησιν τῶν κατὰ τῆς Ἐταιρίας τῶν ἐλευθέρων Τεκτόνων φωνασκούντων, ὑπὸ Δημοσθένους Ν. Λυμπερίου. Ἐν Ἐρμουπόλει, τύποις «Ἐθνικοῦ Μέλλοντος».

ΠΟΝΣΩΝ ΔΕ ΤΕΡΡΑΛ, ΠΑΡΙΣΙΝΑ ΔΡΑΜΑΤΑ, μετάφρασις Α. Βαμπᾶ, φυλλάδιον 1^{ον} τιμᾶται δραχμῆς.

ΑΡΤΕΜΙΣ, σύγγραμμα περιοδικὸν διὰ τὰς Κυρίας, ὑπὸ Π. Δ. Ἡλιοπούλου, ἔτος πρῶτον (1866) εἰς τεῦχος ἓν. Τιμᾶται δραχ. 3, μετὰ σχεδίων δέ, κεντημάτων κλπ. δρ. 5. Εὐρίσκεται εἰς τὰ βιβλιοπωλεῖα τῶν Κ. Κ. Ν. Νάκη καὶ Α. Κωνσταντινίδου.

Ο ΜΑΡΚΟΣ ΒΟΤΣΑΡΗΣ, τραγωδία εἰς πέντε πράξεις τοῦ Θωμᾶ Ζαούλη Σαϊάννη, μεταφρασθεῖσα ἐκ τοῦ ἰταλικοῦ ὑπὸ Γεωργίου Κ. Σφήκα. Ἐν Ζακύνθῳ, τυπογραφείον ὁ Παρνασσὸς τιμᾶται δραχ. 1, 50.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ.



Τὸ δεύτερον φυλλάδιον τοῦ ἀριστουργήματος τοῦ Ἀλεξάνδρου Δουμᾶ • Η ΚΟ-
ΜΗΣΣΑ ΣΑΡΝΥ, • κοσμούμενον μετ' ἑνὴν ὡραίαν ξυλογραφίαν τῆς βασιλίσσης Μαρίας
Ἀντωνέτας, ἐξεδόθη καὶ τιμᾶται δραχμῆς.

Τὸ τρίτον φυλλάδιον εἶναι ὑπὸ τὰ πειστήρια.